

TUTÚ CÚÚ ÒÚ NÍ CADÚ^{HA} TÉ PÄBLÚ QUIHIⁿ NDAHA ÑÁYIU ÑUÚ CÒRINTÚ

Té Păblú cādŭha-dé tutú quihíⁿ ndaha ñáyiú xĩndecu ichi Xĩtohó Jesucristú ndécú ñuú Còrintú

¹ Yúhú té Păblú cáháⁿ-í tnúhu Xĩtohó Jesucristú chi ducaⁿ ní cachí Yă Ndiõxí cunduu. Te cādúha-í tutú-a ndihí té Timùteú té ndècu ndihí-o ichi-gá cuendá daquixi-í ndaha nchòhó ñáyiú xĩndecu ichi Yă Ndiõxí ndécú ñuú Còrintú, te tutú-a cuu-xi tnàhá cuendá nchaa ñáyiú cùu cuendá Yă Ndiõxí xĩndecu nchaa ñuú yĩndèhu distritú Acăyá.

² Te xìcáⁿ táhù-í núú Tătá-ó Dútú Ndiõxí ndihí núú Xĩtohó Jesucristú sá ïo na chĩndee chitúu ñaha-gă xii-ndo, te ñu-ni ndi ndùú-gá ná càda te ïo váha cuu iní-ndó cùndecu-ndo.

Té Păblú cáháⁿ-dé nchaa nàcuáa ndòho-dé

³ Te chí ná cächí-ó sá ïo váha iní Dútú Ndiõxí Yaá cúú Tătá Xĩtohó Jesucristú, te ñu-ni Dútú Ndiõxí cúú-gă Yaá ïo cùndahú iní ñáhá xii-o, te ñu-ni-gá cúú-gă Yaá táxí tnúhu ndee ìní.

⁴ Te cuèi nándi ndòho-o ndecu-o dico ñu-ni Dútú Ndiõxí táxí-gă tnúhu ndee ìní xii-o, te ducaⁿ quide-gá cuendá sá nchóó cuãñaha-o tnúhu ndee ìní xii nchaa ñáyiú nándi ndòho ndecu, te ñu-ni nchaa tnúhu ndee ìní táxí-gă xii-o ñu-ni nchaa tnúhu ndee ìní-áⁿ cuãñaha-o xii-yu.

⁵ Te Xítohó Jesucrìstú ío ní ndoho-gá, te ducaⁿ nchòo tucu ío ndòho-o, te ducaⁿ ìo vài tnúhu ndee ìní nìhí-ó ndècu ndìhi-o chi ndècu-o ndìhi Xítohó Jesucrìstú.

⁶ Te nchúhú nándi ndòho-ndí ndécú-ndí cuèndá sá nchòhó nìhí-ndó tnúhu ndee ìní cundecu ndìhi-ndo te naníhí tǎhú-ndó. Te Yá Ndiǒxí táxí-gǎ tnúhu ndee ìní xii-ndí, te ducaⁿ guìde-gá cuèndá sá nchòhó tnàhá-ndó nìhí-ndó tnúhu ndee ìní-án te naníhí tǎhú-ndó, te ducaⁿ càda ndee cada cahnu ìní-ndó ndòho-ndo datná ndóhó nchùhú.

⁷ Te nchúhú ío váha sàni ndáá ìní-ndí cuèndá-ndó chi ndòho-ndo datná ndóhó-ndí, te ducaⁿ tàxi Yá Ndiǒxí tnúhu ndee ìní xii-ndo dàtná táxí-gǎ xii-ndí.

⁸ Te nchòhó ñáyiu ndècu ndìhi-ndí ichi Xítohó Jesucrìstú cuíni-ndí cachí tnúhu-ndí xii-ndo nàcuáa ní yáha-ndí cútñàhá ní xíndecu-ndí distritú Àsiá chi dàvá-án ìo ní ndoho-ndí, te luha-ná te vá cùndèe ìní-ndí yáha-ndí nchaa tnúndòho-án ní cùu chi ní xehndé ìní-ndí sá vǎ cǎcu-ndí.

⁹ Chi ní sani ìní-ndí sá ndíyi-ná cuu-ndí ní cùu, te ducaⁿ nǐ yáha-ndí cuèndá sá ìo-gá quíndáá ìní-ndí Yá Ndiǒxí sá díú-gǎ taunihnu ñaha-gǎ xii-ndí, te ñá díú mèe-ndí taunihnu-ndí mée-ndí, te diu-gá cúú-gǎ Yaá dándòto cuéi ñáyiu sa ní xíhí.

¹⁰ Te diu-ni-gá ní taunihnu ñaha-gǎ ñá túú ní sàhni ñaha ñáyiu xii-ndí, te diu-ni-gá táúnihnu ñaha-gá xii-ndí cuèi vitna, te cùtnuní ndáá ìní-ndí sá díú-ní-gǎ taunihnu ñaha-gǎ xii-ndí núú cuàháⁿ núú vǐxi te vá cǎhni ñaha ñáyiu.

¹¹ Te nchòhó tnàhá-ndó chìndee ñaha-ndo xii-ndí

chi càháⁿ ndihí-ndo Yă Ndiöxí cuendá-ndí, te ío vâi ñáyíu càháⁿ ndihí ñàhá-yu xii-gá cuendá-ndí, te ducaⁿ ío vâi ñáyíu ndàcáⁿ táhũ-yu núú-gă cuendá nchaa sá vâha quide ñaha-gá xii-ndí.

Té Păblú càháⁿ-dé ná cuendá ñá túú ní nàyáha-dé ñúú Còrintú

12 Te ío vâha cùu iní-ndí chi cùtnuní iní-ndí sá cúú-ndí cue tée cùu ndáá dàtná cuiní Yă Ndiöxí cunduu ndècu-ndí ñuyíú-a, te diu-ni ducaⁿ quide-ndí sá cúú-xí-ndó chi mee-gă cùndàhú iní ñàhá-gă xii-ndí chíndèe ñaha-gá, te ñá túú quide-ndí dàtná sání ìní cue ñáyíu ñuyíú-a.

13-14 Nchaa nàcuáa ndùu tnúhu chìdo tnuní-ndí dáquixi-ndí ndaha-ndo cùu-xi mee-ni tnúhu sá ñá túú ũhú tecú tnùní-ndó. Te nchòhó sa cùtnuní luha iní-ndó nàcuáa quide-ndí ndécú-ndí, te cuiní-ndí sá ío-gá vâha tecú tnùní-ndó cuendá sá òré ná quixi tucu Xítóhó Jesucristú, te dàvá-áⁿ ío cada nínu ñaha-ndo xì-ndí dàtná cada nínu ñaha-ndí xii-ndo.

15 Te cuendá xiáⁿ núu ní sani iní-í yáha càháⁿ-í úú xito núú ndécú-ndó cuendá ío cudíí ìní-ndó.

16 Chi ní sani iní-í sá òré quíhíⁿ-í distritú Macèdoniá te yáha càháⁿ-í núú ndécú-ndó, te òré ndixi tucu-í te nayáha càháⁿ tucu-í, te òré nayáha càháⁿ-í te taxi-ndo sã cúú ìchi-í cuendá quíhíⁿ-í distritú Jùdeá, duha ní sani iní-í ní cùu.

17 Te sá dúcáⁿ ñá túú ní quixi coto ñaha-í xii-ndo te cudana sání iní-ndó sã yũhú ñá túú ní sãha vâha-í cuendá nàcuáa ní sani iní-í cada-í, àdi cudana ñáyíu ndècu ichi cuehé ichi duha, chi cue ñáyíu-áⁿ tnaa

càchí-yu sá cúú càdá-yu ìⁿ sá sání ìní-yu cadá-yu te tnaa càchí-yu sá ñähá.

18 Dico Yá Ndiöxí Yaá ío váha quide ndáá nàha ndáá nánhá càxi-gá sá nchùhú ñá túú dàma-ndí sá càháⁿ-ndí.

19 Te yúhú ndìhi té Sìlvanú ndìhi té Timùteú dánèhé ñánhá-ndí xii-ndo cuendá Xítóhó Jesucristú Yaá cúú Dèhe Yá Ndiöxí, te Xítóhó Jesucristú cúú-gã Yaá ñá túú dàma-gá tnúhu càháⁿ-gá, chi cùu-gá Yaá càháⁿ mee-ni tnúhu ndáá tnúhu cuiti.

20 Te ñiu-ni Xítóhó Jesucristú cúú-gã Yaá quidé nchàa nacuáa ní cachí Yá Ndiöxí. Te sá cuendá sá dùcaⁿ quide Xítóhó Jesucristú xiáⁿ càchí-ó sã ío càhnu cuu Yá Ndiöxí. Te nchaa-o na càchí-ó sã díú-ní dùcaⁿ na cada-gá.

21 Te mee Yá Ndiöxí quidé-gã ndécú-ní-ó ìchi Xítóhó Jesucristú. Te ñiu-ni mee-gã ní cáháⁿ ñánhá-gã xii-o cuendá cunu cuechi-o núú-gã.

22 Te Yá Ndiöxí ní quide-gá sá nchóó cùu-o ñáyiu cùu cuendá-gá, te ní taxi-gá Espiritú-gá ní ngúndecu ndìhi-o cuendá cutnùní iní-ó sã ndáa cada ñaha-gã xii-o nàcuáa ní cachí-gá cada-gá.

23 Te Yá Ndiöxí nánhá-gã sá yúhú càháⁿ ndáá-í ná cuendá vátá quíxí-gã-í quixi coto ñaha-í xii-ndo, te vátá quíxí-gã-í chi ñá túú cuìní-í dandìhú-í iní-ndó.

24 Te nchúhú ñá túú tàú-ndí cada yica ñaha-ndí xii-ndo nàcuáa quíndáa iní-ndó Yá Ndiöxí, chi sa sàndáa váha iní-ndó-gã, chi nchúhú cuìní-ndí chindee tnúhu ñaha-ndí xii-ndo nàcuáa ío-gá cudíí ìní-ndó cùndecu-ndo.

2

¹ Te ní sani ndáá iní-í sá vǎ quíxí ndǎhi-ni-í quixi coto ñaha-í xii-ndo cuendá sá vǎ dándìhú-í iní-ndó.

² Te nchòhó cúú-ndó ñǎyiu tàxi tnúhu ndee iní xii-í cúdǎí iní-í ndécù-í, te xiǎⁿ nǔu ñá túú cuení-í dándìhú-í iní-ndó, chi núu ducaⁿ na càda-í te vá cùndècu váha-gá iní-ndó nàcuáa taxi-ndo tnúhu ndee iní xii-í.

³ Te xiǎⁿ nǔu ní tendaha-í tutú véxi ndaha-ndo cuendá sá òré quixi coto ñaha-í xii-ndo, te dàvǎ-áⁿ quini-í sá quidé-ndó nàcuáa cudǎí iní-í te ñá díú dà dándìhú-ndó iní-í òré quexì-í, chi nchòhó tàú-ndó càda-ndo sá yǔhú cudǎí iní-í. Te cùtnuní ndáá iní-í sá nǔu yúhú cúdǎí iní-í te tnàhá nchòhó cúdǎí iní-ndó cuendá sá dúcáⁿ cùdǎí iní-í.

⁴ Te ndàhyú-í sá ndìhú iní-í òré ní cadúha-í tutú ní dáquíxì-í ndaha-ndo, chi ío cuéhé sǎ sání iní-í, te ñá túú ní dàquixi-í tutú-áⁿ ndaha-ndo cuendá sá dándìhú iní ñáhà-í xii-ndo, chi ní dáquíxì-í cuendá sá nchòhó cutnùní iní-ndó sǎ ìo cùu iní ñáhà-í xii-ndo.

Nàcuáa tàú ñáyiu ñuú Còrintú cadá-yu cuendá ìⁿ ñáyiu ñá túú quide ndáá

⁵ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo cuendá ìⁿ tée ní quide ìⁿ sá ñá túú tàú-dé cada-dé ndécú ndǎhi-ndo, te ní quide ndàhú-xi luha iní-í cuendá sá ñí quide-dé-áⁿ dico nchòhó tnàhá-ndó ñí dándìhú-dé luha iní-ndó, te duha càchí-í sá lúhá-ní ñí dándìhú-dé iní-ndó cuendá sá vǎ cuídó-gá-í ná tnúhu cáháⁿ-í.

⁶ Te nàcuáa ní ndatnúhu-ndo ní quide ndáá-ndó cuěchi téé-án te sa ndói-gá cuu nàcuáa ní quide-ndo-dě.

⁷ Te vɪtna tàú-ndó càda cahnu iní-ndó sǎ ní quide-dé, te cuǎñaha-ndo tnũhu ndee ìní xii-dé chi núu ñáhá te vá nihí ndéé-gǎ-dé cada-dé sá vǎha cuendá sá ndìhú iní-dé.

⁸ Te xǎn nũu càháⁿ ndàhú-í núú-ndó sǎ cáda tùcu-ndo sá cúú ìní-ndó-dě.

⁹ Te ðju-ni cuendá iha càháⁿ-í ìⁿ núú tùtú sá sà ní dáquíxi-í ndaha-ndo, te ducaⁿ ní quide-í xító ndéé ñáhà-í xii-ndo nũu ndisa cuini-ndó càda-ndo nchaa nacuáa càháⁿ-í.

¹⁰ Te ndéda-ni cǎa ñáyiu na càda cahnu iní-ndó ìⁿ sá quidě-yu, te tnàhá yúhú cada càhnu iní-í sá quidě-yu tucu. Te núu ìó ìⁿ sá xíní ñũhu-xi cada cahnu iní-í te quide cahnu iní-í, te mee Xítóhó Jesucristú náhá-gǎ sá dúcáⁿ quide-í, te ducaⁿ quide-í cuendá sá nchòhó cuu-xi sá vǎha xii-ndo.

¹¹ Te ducaⁿ te sácuíhná vǎ nihí-xi ná cada ñaha-xi xii-o, chi nchoo sá xíní-ó nàcuáa quide-xi.

Té Pǎblú ndìhú iní-dé ndécú-dě ñuú Tròás

¹² Te ní xica-í cuáháⁿ-í ñuú Tròás cuendá yàcáⁿ càháⁿ-í tnũhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-ó tnũhu Xítóhó Jesucristú, te òré ní quexio-í te ní níhí-í ìⁿ ichi càhnu càháⁿ-í tnũhu-gá.

¹³ Dico ñá túú ní cùu váha iní-í chi ñá túú ní nàníhí-í té Títú téé ndècu ndìhi-o ichi Xítóhó Jesucristú, núu xǎn ní quide ndee ìní tnáhà-í ndìhi cue ñáyiu ñuú-án, te ní xica-í cuáháⁿ-í distritú Macèdoniá.

Dàquetíhú-ó yùcu ñávǎha chi ndècu ndìhi-o Xítóhó Jesucristú

14 Te táxǎhu xii Yá Ndiǒxí chi ducaⁿ-ni sànu ichi ñaha-gá xii-ndí nàcuáa cunuu-ndí núu yucu ñávaha chi ndècu ndihí-ndí Xítóhó Jesucrístú, te mee Yá Ndiǒxí sáchiuⁿ ñaha-gá xii-ndí càháⁿ-ndí tnúhu-gá. Te cada iní-ó sǎ tnúhu-gá-áⁿ cúu-xí dàtná ñⁿ yúcu sǎ ïo váha sàháⁿ te ta xítenuu dicó-xi ndëni ní cuu cuáháⁿ. Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu tnúhu-gá chi nchúhú quidé-ndí nàcuáa ta xítenuu ndëni ní cuu cuáháⁿ.

15 Te cùu-ndí dàtná dicó ñⁿ yúcu sǎ ïo váha sàháⁿ, te nàcani cuendá Xítóhó Jesucrístú núu Yá Ndiǒxí, te dicó yúcu-ǎⁿ nchítá cuëi núu xíndecu cue ñáyiu sa ní naníhí tàhú, te cuëi núu xíndecu cue ñáyiu ta xíta nihnu cuáháⁿ.

16 Te sá cúu-xí cuè ñáyiu ta xíta nihnu cuáháⁿ-áⁿ, dicó yúcu-ǎⁿ cúu-xí dàtná ñⁿ sá sáhní ñàha xií-yu, dico sá cúu-xí cuè ñáyiu sa ní naníhí tàhú, dicó yúcu-ǎⁿ cúu-xí dàtná ñⁿ sá ndéca iní-yu, ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu nchúhú. Te vitna chí cuáha cuendá núu ná cúu ñáyiu sàni iní-ndó ndàcu cada nacúaa ndùu tnúhu càháⁿ-í-a.

17 Chi nchúhú càháⁿ-ndí tnúhu Yá Ndiǒxí dico ñá túu ndǎhú quidé-ndí ndihí tnúhu-gá dàtná xíquide dava-gá-güedé, chi quide ndáá-ndí càháⁿ-ndí tnúhu-gá, te mee-gǎ ní cachí-gá sá dúcáⁿ càda-ndí te ndèhe-gá sá nchúhú quidé-ndí nàcuáa ní cachí-gá, chi ndècu ndihí-ndí Xítóhó Jesucrístú.

3

Cuendá ñngá núu sǎ vǎha ní cachí Yá Ndiǒxí cada-gá ñáyiu

1 Te cuëi duha càháⁿ-ndí núú-ndó dico ñá túú xìni ñuhu-xi sá cũñaha-ndí xii-ndo sã cúú-ndí cue téé quide váha, te ni ñà túú xìni ñuhu-xi cacanehe-ndí ìⁿ tutú núú càháⁿ-xi sá cúú-ndí cue téé váha danèhé ñáhá xì-ndo datná xiquide dava-gá-güedé, te ni ñà túú xìni ñuhu-xi sá nchòhó taxi-ndo ìⁿ tutú núú càháⁿ-ndó sã nchũhú cúú-ndí cue téé quide váha.

2 Te ñá túú xìni ñuhu-xi ducaⁿ cada-ndí. Te cùtnuní ndáá iní-ndí sá nchòhó cúú-ndó dàtná ìⁿ tutú sá ïo váha càháⁿ cuendá-ndí. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu-ndo chi nchaa ñáyiú ñihí-yu tnúhu nàcuáa quide-ndo ndecu-ndo, te xíãⁿ cùtnuní iní-yu sá nchũhú cúú-ndí cue téé quide váha.

3 Te nchòhó cúú-ndó cuendá Xítohó Jesucrístú, te cùu-ndo datná tutú-gá te tutú-áⁿ ñí táúchíúⁿ-gã xii-ndí ní cadúha-ndí, te mee-ni ndìhi Espíritú Yã Ndiõxí ní ngúndeé tnúhu-áⁿ te ñá díú ndìhi tindá ní ngúndeé. Te ñá díú ìⁿ núú yúú ní ngúndeé chi iní-ndó cùu-xi núú dúcáⁿ ñí ngúndeé tnúhu-áⁿ te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu-ndo.

4 Te duha càháⁿ-ndí chi cùtnuní ndáá iní-ndí sá Yã Ndiõxí quidé vãha ñaha-gã xii-ndí, chi ndècu ndìhi-ndí Xítohó Jesucrístú.

5 Te nchúhú chi ndàcu-ndí quidé-ndí sá vãha dico ñá díú mèe-ndí ducaⁿ ndàcu-ndí quidé-ndí, chi mee Yã Ndiõxí chíndèe ñaha-gá xii-ndí nũu ndàcu-ndí quidé-ndí sá vãha.

6 Te mee Yã Ndiõxí ní quide-gá sá nchũhú ndacu-ndí cunu cuechi-ndí núú-gã cáháⁿ-ndí núú ñáyiú cuendá ingá núú sã vãha ní cachí-gá cada

ñaha-gă xií-yu. Te sá văha ní cachí-gá cada ñaha-gă xií-yu-án ñà túú ìⁿ-ni cuu-xi ndihî nchaa tnúhu sá nĩ xáhaⁿ-gă xii ndíi Moisés ní chídó tnùnî ndíi, te ducaⁿ chi espíritú Yă Ndiöxí néhé chùⁿ-xi nchaa tnúhu sá càháⁿ cuendá nchaa sá văha-án. Te nchaa tnúhu ní chídó tnùnî ndíi Moisés, dándixi túu-xi iní nchaa ñáyiú ndècu ndihî tnúhu-án sã cuíta ni-hnú-yu cuendá nchaa cuéchi-yu, dico cue ñáyiú ndècu ndihî Espíritú Yă Ndiöxí ñáyiú-án ndécú ndihî-yu tnúhu ndee ìní sá cǎcu nihnú-yu.

⁷ Te tnúhu sá nĩ cáháⁿ Yă Ndiöxí ndéé díhna nàcuáa cada ñáyiú ní ngúndéé-xi ìⁿ núú yúú quèhéⁿ. Te òré ní dátúu ndíi Moisés nàcuáa càháⁿ tnúhu sá nĩ cáháⁿ Yă Ndiöxí ndéé núú yúú-án núú cuè ñáyiú isràél, te súúnî nĩ tásaⁿ núú ndíi te ñá túú-gă ní cùu cundehé-yu núú ndíi, te ducaⁿ-gă ducaⁿ-gă quídé-xí datásaⁿ-xi núú ndíi ní cùu ñá túú-gă ducaⁿ ní quíde-xi. Te tnúhu ndéé núú yúú-án dándixi túu-xi iní cue ñáyiú sá cuíta ni-hnú-yu sá cuendá nchaa cuéchi-yu, te ío váha ní quíde-xi cútnàhá ní ngúndecu ndihî cue ñáyiú isràél tnúhu-án.

⁸ Te sá dúcáⁿ nĩ quíde-xi xíaⁿ cútnùnî sá tnúhu càháⁿ Espíritú Yă Ndiöxí vitna uuⁿ-gá ducaⁿ ïo-gá váha quíde-xi.

⁹ Te núú ducaⁿ ïo váha ní quíde-xi cútnàhá ní ngúndecu ndihî cue ñáyiú isràél tnúhu sá dándixi túu iní-yu sá cuíta nihnú-yu sá cuendá nchaa cuéchi-yu, te uuⁿ-gá ducaⁿ văha quíde-xi vitna ní ngúndecu ndihî-o tnúhu sá càháⁿ nàcuáa quíde Yă Ndiöxí cuendá sá vǎ cúndècu-gá cuéchi ñáyiú núú-gă.

¹⁰ Te vá càchí-ó sã cǔtnàhá ní ngúndecu ndihî cue

ñáyiú isràél tnúhu ndèé núú yũ-ǎⁿ ïo-gá váha ní quide-xi, te ñáhá chi uuⁿ-gá váha quide-xi vitna cuendá tnúhu sá càháⁿ nàcuáa quide Yá Ndiõxí.

11 Te núú ducaⁿ ïo váha ní quide-xi cútnàhá ní ngúndecu ndihí ñáyiú isràél tnúhu sá ñà túú ní cùdíi, te uuⁿ-gá ducaⁿ ïo váha quide-xi vitna ní ngúndecu ndihí-o tnúhu sá vǎ ndíhí nihnu tnahí-gá.

12 Te cùtnuní iní-ndí sá vǎ ndíhí nihnu sá dúcáⁿ ïo váha quide-xi, núú xíǎⁿ ío vii ío váha cùu iní-ndí càháⁿ-ndí tnúhu sá ñi ngúndecu ndihí-o.

13 Te ñá túú quide-ndí dàtná ní xóo cada ndíi Moisés, chi ndíi-ǎⁿ ñi xóo dàdáhu ndíi núú ndíi òré dátǎsaⁿ-xi núú ndíi cuendá sá vǎ quini cue ñáyiú isràél òré ñá túú-gǎ dátǎsaⁿ-xi núú ndíi.

14 Te cue ñáyiú isràél ñá túú ní tècú tnùní váha-yu nàcuáa ní xóo danèhé ñáhá ndíi Moisés xií-yu, te cuèi ndéé vitna ñá túú tècú tnùní-yu òré dácuahá-yu tnúhu sá ñi càháⁿ Yá Ndiõxí ndéé díhna nàcuáa cada-gá, te cada iní-ó sǎ dàtná sá ñi xídáhu núú ndíi Moisés yídáhu núú-yu cuendá sá vǎ cútnùní núú-yu cundèhé-yu te tecú tnùní-yu, dico núú tnahá tnúhu-yu ndihí Xítóhó Jesucristú te tecú tnùní-yu.

15 Te cuèi ndéé vitna òré dácuahá-yu nchaa tnúhu sá ñi chídó tnùní ndíi Moisés nchaa núú tütú ndíi, te cada iní-ó sǎ dàtná sá ñi xídáhu núú ndíi yídáhu núú-yu chi ñá túú tècú tnùní-yu.

16 Dico cue ñáyiú na tùha ñaha xii Xítóhó Jesucristú te tècú tnùní-yu tnúhu-gá.

17 Te Xítóhó Jesucristú ñⁿ-ni cùu-gá ndihí Espíritú Yá Ndiõxí, te nchaa ñáyiú ndècu ndihí Espíritú-gá ñá túú-gǎ táxi tnùní ñáhá ñi ñⁿ sá ñà túú váha

xií-yu.

18 Te dàtná cúú ìíⁿ yutátá sǎ dánèhé núú ñáhá-xí xii ñáyiu ìíⁿ sá vǎha, ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu-o chi quide-o nacuáa cáháⁿ ñáyiu sá ìo càhnu cuu Xítóhó Jesucristú, te ducaⁿ ùuⁿ-gá uuⁿ-gá tá cùndáá-ó ndècu-o ichi-gá dàtná quidé mèe-gá quidé ndǎá-gá. Te Espíritú-gá quidé-xí dùcaⁿ ta cundáá-ó núú-gá cuáháⁿ.

4

1 Te mee Yǎ Ndiǒxí ní cundàhú iní ñáhá-gǎ xii-ndí ní taxi-gá chiuⁿ quide-ndí càháⁿ-ndí tnúhu-gá, núu xǎⁿ ñá túú tnàhí nàtúhú iní-ndí càháⁿ-ndí tnúhu-gá.

2 Te nchúhú dàquee tíhú-ndí nchaandi túhú sá ñà túú vǎha quide dayuhu ñáyiu, chi nchaa xǎⁿ cúú-xí ìíⁿ sácáⁿ-núú sǎ cúú-xí-yu, te nchúhú ñá túú sàni iní-ndí dandàhú-ndí ñáyiu te ni ñǎ túú sàni iní-ndí dama-ndí nàcuáa càháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí, chi càháⁿ ndáá-ndí nàcuáa tàú-xi cáháⁿ-ndí, te mee Yǎ Ndiǒxí náhá-gǎ nàcuáa ndùu tnúhu càháⁿ-ndí núú ñáyiu, te ñáyiu-áⁿ cútnùní iní-yu sá nchúhú càháⁿ váha-ndí.

3 Te cue ñáyiu ñá túú tècú tnùní nàcuáa ndùu tnúhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-ó càháⁿ-ndí núú-yu, ñáyiu-áⁿ cúú-yu ñáyiu ta xíta nihnu cuáháⁿ.

4 Te cue ñáyiu-áⁿ cúú-yu ñáyiu ìo sàá iní-xi chi ñá túú cuíní-yu quíndáá iní-yu tnúhu Xítóhó Jesucristú, te xǎⁿ núu sácuíhná cúnùu-xi núú-yu te nihí-xi nàcuáa quide-xi dadáhu ndodo iní ñáhá-xí xii-yu cuèndá sá vǎ tècú tnùní-yu tnúhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-yu, te tnúhu-áⁿ cúú-xí tnúhu sá

ïo váha chi càháⁿ-xi sá ïo càhnu cuu Xítohó Jesu-
crístú, te cùu-gá dàtná mée Tátá-gă Dútú Ndiöxí.

⁵ Te nchúhú ñá túú càháⁿ-ndí cuendá sá cúu-xí
mèe-ndí núu-ndó chi càháⁿ-ndí cuendá Xítohó Je-
sucrístú, te cächí-ndí xii-ndo sã díú-gă cúu-gă Yaá
ío cùnunu, te cächí-ndí xii-ndo sã mée-ndí cúu-ndí
dicó-ni cue tée xínu cuechi sá cúu-xí-ndó, te ducaⁿ
quide-ndí nàcuáa cuu vii cuu váha iní Xítohó Jesu-
crístú.

⁶ Te Yá Ndiöxí Yaá ní dáyèhé ndée cútnáhá nee
ñuyíú ní cùu, Yaá-áⁿ ñí cachí-gá sá Xítohó Jesucrístú
cada-gá nàcuáa tecu tnùn-ó sã ïo càhnu cuu mee
Yá Ndiöxí. Te sá dúcáⁿ ñí quide-gá te cada iní-ó sã
dàtná tnúhu sá ñí dáyèhé-gá iní-ó.

Ío quindáa iní-ó Yă Ndiöxí

⁷ Te nchúhú ndécú ndíhi-ndí tnúhu Xítohó Je-
sucrístú, te tnúhu-gá cúu-xí dàtná ïⁿ sá ïo váha
ñùhu ïⁿ xití quídi ñuhu, te nchúhú cúu-ndí dàtná
quídi-áⁿ. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu-ndí chi tnúhu-gá
ío càhnu cuu-xi te mee-ndí ñáhá, te ducaⁿ cùu
nacuáa cutnùn-ó sá mée Yă Ndiöxí quíde-gă nchaa
sá vâha te ñá díú mèe-ndí.

⁸ Te cuëi ío ndòho-ndí ndécú-ndí dico ñihí-ndí
nàcuáa quide-ndí tá yăha-ndí nchaa tnúndòho-áⁿ
cuăháⁿ, cuëi áma sa ndètu vii-nă quehdé iní-ndí
sá vă ndácú-ndí yăha-ndí nchaa tnúndòho-áⁿ, dico
ndàcu-ndí yăha-ndí.

⁹ Te cuëi nànducu ñaha ñáyíu cuiní-yu ná cada
ñáhá-yu xii-ndí dico ñá túú dàña ñaha Yá Ndiöxí

xii-ndí, te cuëi cànihá-yu xii-ndí dico cǎcu-ndí ñá túú sàhni ñahá-yu.

10 Te ndëni ní cuu cuáháⁿ-ndí xícá cùu-ndí, te cǎcu cǎcu cahni ñahá-yu xii-ndí dàtná ní quidé-yu Xítóhó Jesucrístú, te ducaⁿ yǎha-ndí cuëndá cutnùní sá ndécú túu Xítóhó Jesucrístú andiu te chindee ñaha-gá xii-ndí.

11 Te nchúhú ñini ndècu-ndí ñuyíú-a te nchaa-ni nduu cǎcu cǎcu cahni ñaha ñǎyiu xii-ndí sá cuëndá Xítóhó Jesucrístú, te ducaⁿ yǎha-ndí ndécú-ndí cuëndá cutnùní sá Xítóhó Jesucrístú ndécú ndìhi ñaha-gá xii-ndí cuëi vá cúdǎi yìquì cùñú-ndí cundecu-xi.

12 Te sá dúcáⁿ cǎcu cǎcu cahni ñaha ñǎyiu xii-ndí xǎⁿ nchòhó uuⁿ-gá tá ñihí ndéé-ndó cuáháⁿ ndécú-ndó ìchi Xítóhó Jesucrístú.

13 Te ìⁿ téé ní xíndecu ndéé sanaha ñǎ chídó tnùnì-dé núú tütú Yǎ Ndiǒxí núú cǎchí-xi: “Yúhú ní sándáá iní-í Yǎ Ndiǒxí núu xǎⁿ ní cǎháⁿ-í”, duha ní cǎchí téé-áⁿ. Te dàtná-ni ní sani iní téé-áⁿ ñì cǎháⁿ-dé te ñi-ni ducaⁿ sàni iní nchúhú tucu núu xǎⁿ cǎchí-ndí: “Sándáá iní-ndí Yǎ Ndiǒxí núu xǎⁿ cǎháⁿ-ndí”, duha cǎchí-ndí.

14 Te cùtnuní iní-ndí sá núu na cùú-ndí te Yá Ndiǒxí dandòto ñaha-gá xii-ndí dàtná ní dándótó-gǎ Xítóhó Jesucrístú, te tnàhá nchòhó ducaⁿ càda ñaha-gá xii-ndo, te dàvá-áⁿ candeca ñaha-gǎ xii-o quǎhíⁿ nucúndecu-o núú-gǎ.

15 Te nchúhú nándi cùu sá tá yǎha-ndí véxi cuëndá nchòhó ngúndecu váha-ndo, te ducaⁿ cuíta cáyá-gá ñǎyiu ngúndecu váha sá xíí Yǎ Ndiǒxí, te ñi-ni ducaⁿ cuíta cuu vai-gá ñáyiu ndacáⁿ táhǔ-yu

núú-gă te cachí-yu sá ïo cãhnu cuu-gá.

16 Te xíãⁿ nõu nchúhú ñá túú tnàhí nàtúhú iní-ndí ndécú-ndí ichi Xítohó Jesucristú, te cuèi yiqui cùñú-ndí tá xàú-xi cuáháⁿ dico iní-ndí chi uuⁿ-gá uuⁿ-gá tá nihí ndéé-xí cuáháⁿ.

17 Te nchaá sá ndóhó-ndí ñuyíú-a ñá túú cãchí-ndí sá cúú-xí ìⁿ tnúndòho cahnu vihi, chi tnaa-ni duha ndòho-ndí, te sá dúhá ndòho-ndí nándi ndòho-ndí ndécú-ndí ñuyíú-a te Yá Ndiõxí ïo váha cada ñaha-gă xii-ndí nduu na sàá-ndí núú ndécú-gă, te diu-ni ducaⁿ càda ñaha-gá xii-ndí ni caa ni quíhíⁿ.

18 Te nchúhú ñá túú nchìcúⁿ nihnu-ndí sá tũu ndèhe-ndí ïo ñuyíú-a, chi nchìcúⁿ nihnu-ndí sá vátá quíní-gá-ndí ndécú àndiu, te ducaⁿ quède-ndí chi nchaá sá tũu ndèhe-ndí ïo ñuyíú-a vá cúdí-xi cundecu-xi, te nchaá sá ñà túú tũu ndècu àndiu xíãⁿ cudí-xi cundecu-xi ni caa ni quíhíⁿ.

5

1 Te yiqui cùñú-ó cùu-xi datná ìⁿ vehe, te vehe-áⁿ ñà túú cùdí-xi, te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu yiqui cuñú-ó chi vá cúdí-xi, te na sàá nduu vã cùndècu-gá-ó ndíhi yiqui cuñú-ó, te Yá Ndiõxí taxi-gá ìⁿ yiqui cùñú sáá sã cúú-xí-ó, te xíãⁿ cúú-xí dàtná ìⁿ vehe sá ñà túú ní càdúha cue ñáyiu ñuyíú-a, chi mee Yã Ndiõxí ní cadúha-gá vehe-áⁿ te vehe-áⁿ cudí-xi cundecu-xi ni caa ni quíhíⁿ àndiu. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu yiqui cuñú sã táxi Yã Ndiõxí xii-o chi cudí-xi cundecu-xi ni caa ni quíhíⁿ.

² Te nchúhú ndècu ndìhi-gá-ndí yìqui cùñú-ndí sá ndécú ndìhi-ndí vitna te sama cuìní-ndí sá ïo ndìhi taxi Yá Ndiõxí yìqui cùñú sáá cùndecu ndìhi-ndí.

³ Chi mee-gă vâ dáñá-gă sá dúcáⁿ-ní cùnduu-ndí cundecu-ndí, chi dai taxi-gá yìqui cùñú sáá-ăⁿ xii-ndí.

⁴ Te ñini ndècu-ndí ndìhi yìqui cùñú-ndí vitna ïo sàni iní-ndí te ndìhú iní-ndí, dico ñá díú sã dúhá quide-ndí te ñá túú-gă tñàhá iní-ndí cundecu-ndí ndìhi yìqui cùñú-ndí, chi cuìní-ndí sá Yă Ndiõxí ïo ndìhi taxi-gá yìqui cùñú sáá ndùu táhú-ndí, chi xíăⁿ cudíi-xi ní caa ní quíhíⁿ te yìqui cùñú-ndí sá tá ndìhi nihnu cuáháⁿ-a vâ cúdíi-xi cundecu-xi.

⁵ Te ducaⁿ tñàhí ní cachí Yă Ndiõxí cunduu sá dúcáⁿ ndùu táhú-ó yìqui cuñú sáá-ăⁿ, te ní taxi-gá Espíritú-gá ní ngúndecu ndìhi-o cuèndá cutnùní iní-ó sã ndàá taxi-gá yìqui cùñú sáá-ăⁿ nduu táhú-ó.

⁶ Te xíăⁿ nũu nchúhú ñihí ndéé-ndí ndécú-ndí, te cùtnuní iní-ndí sá ñini ndecu-ndí ndìhi yìqui cùñú-ndí sá ndécú ndìhi-ndí vitna te vátá sáá-gá-ndí cundecu-ndí mei nũú ndécú Xítohó Jesucrístú.

⁷ Te ducaⁿ cùtnuní iní-ndí chi sàndáá iní-ndí Yă Ndiõxí ndécú-ndí ñuyíú-a cuèi ñá túú xìní-ndí-gá.

⁸ Te ïo váha cùu iní-ndí ndécú-ndí, te sàni iní-ndí sá vâha-gá sá nũu vâ cùndècu-gá-ndí ndìhi yìqui cùñú-ndí sá ndécú ndìhi-ndí vitna. Te ducaⁿ sàni iní-ndí chi váha-gá cundecu-ndí mei nũú ndécú Xítohó Jesucrístú.

9 Te ío ndècu ndee-ndí quidé-ndí nàcuáa cuu vii cuu váha iní Xítóhó Jesucristú vitna ndècu-ndí ñuyíú-a, te òu-ni ducaⁿ càda-ndí cuèi òré vá cùndècu-gá-ndí.

10 Te dacuítíí sǎ ncháá-ó cùndecu-o núú Xítóhó Jesucristú ìⁿ nduu, te dàvá-áⁿ mee-gǎ cáháⁿ-gá te núú nása ndùu chiuⁿ ní quide-o ìⁿ ìⁿ-o, núú ní quide váha-o àdi ñá túú ní quide váha-o, te nàcuáa ndùu chiuⁿ ní quide-o ìⁿ ìⁿ-o te ducaⁿ ndùu sá táxí-gǎ nduu táhú-ó.

Nàcuáa ní cuu ní ngúndecu váha-o ndíhi Yá Ndiǒxí

11 Te nchúhú quíyùhú iní-ndí nàcuáa cada Xítóhó Jesucristú, núú xǎⁿ càháⁿ-ndí tnúhu-gá núú ñǎyiu cuendá xínu iní-yu tuha ñàhá-yu xii-gá. Te mee Yá Ndiǒxí sa nàha-gá nàcuáa quide-ndí ndécú-ndí, te sàni iní-ndí sá nchòhó cutnùní iní-ndó nàcuáa quide-ndí ndécú-ndí.

12 Te sá dúhá càháⁿ-ndí te vá cání ìní-ndó sǎ nchúhú càháⁿ váha-ndí cuendá-ndí nàcuáa nchòhó cuu váha iní ñàhá-gǎ-ndó xii-ndí te ñàhá, chi duha càháⁿ-ndí cuendá sá nchòhó níhí-ndó tnúhu cáháⁿ váha-gá-ndó cuendá-ndí núú ñǎyiu. Te ducaⁿ níhí-ndó tnúhu cúñaha-ndo xii cue ñáyiu quide nínu mee-xi, chi cue ñáyiu-áⁿ ñà túú quide cuendá-yu nása ndècu iní-yu.

13 Te núú nchòhó sání ìní-ndó sǎ lùcú-ndí cuendá nàcuáa quide-ndí ndécú-ndí te cùu-xi cuendá Yá Ndiǒxí, àdi núú sàni iní-ndó sǎ ñà túú lùcú-ndí cuendá nàcuáa quide-ndí ndécú-ndí te cùu-xi sá váha sá cúú-xí-ndó.

14 Te quède-ndí nàcuáa cuení Xítohó Jesucrístú chi cùtnuní iní-ndí sá ìo cùu iní-gá nchaa ñáyiú, te ducaⁿ xíní ndáá-ndí sá ñí xíhí-gá cuendá ncháá-yu, te xíáⁿ nũu cada iní-ó sã dàtná tnúhu sá ncháá ñáyiú ní xíhí-yu ndíhi-gá.

15 Te ducaⁿ ñí xíhí Xítohó Jesucrístú cuendá nchaa ñáyiú chi cuení-gá sá ncháá-yu cundecú-yu cadá-yu nàcuáa cuení méé-gã te vá cadã-yu nàcuáa cuení méé-yu, chi mee-gã ní xíhí-gá te ní ndoto-gá cuendá cuu-xi sá vãha sá cúú-xí-yu.

16 Te xíáⁿ nũu nchúhú ñá túú-gã ná sání ìní-ndí cuendá tnàha ñáyiú-ndí nũu nàndíhi-yu àdi ñá túú nàndíhi-yu dàtná ní xóo cani iní-ndí cùtnàhá ní xíndecu-ndí ichi cuèhé ichi duha, te dàvá-áⁿ ñí xóo cani iní-ndí cuendá Xítohó Jesucrístú dàtná sání ìní cue ñáyiú ndècu ichi cuehé ichi duha vitna.

17 Te nchaa nchoo ñáyiú ní tnahá tnúhu ndíhi Xítohó Jesucrístú ní nduu-o dàtná #ⁿ ñáyiú saa, te ducaⁿ chi ñá túú-gã quidé-ó dàtná ní xóo cada-o cùtnàhá ní xíndecu-o ìchi cuehé ichi duha, chi ní ngúíta-o quède-o mee-ná sá vãha te nchaa xíáⁿ cúú-xí sã sáá sã cúú-xí-ó chi vátá quení-gá-ó càda-o.

18 Te ducaⁿ quède-o ndecu-o chi mee Yã Ndiõxí quidé-gã sá dúcáⁿ càda-o cundecu-o. Te Xítohó Jesucrístú ní quide-gá ní ngúndecu váha-o ndíhi Yã Ndiõxí vitna, te ducaⁿ chi mee Yã Ndiõxí ducaⁿ tnàhí ní cachí-gá cunduu, te diu-ni mee Yã Ndiõxí ní taxi-gá chiúⁿ quide-ndí càháⁿ-ndí tnúhu-gá nàcuáa ngúndecu váha cue ñáyiú ndíhi-gá.

19 Te ducaⁿ chi mee-gã ní cachí-gá sá Xítohó Jesucrístú cada-gá nàcuáa nucúndecu váha nchaa

nchoo cuè ñáyiú ndècu ñuyíú-a ndìhi Yá Ndiöxí. Te nchaa ñáyiú ní tuha ñaha xì-gá ñá túú-gã sání ínì-gá sá ñáyiú-áⁿ nacháhu-yu cuéchi-yu núú-gã. Te mee Yá Ndiöxí ní taxi-gá chùⁿ quide-ndí càháⁿ-ndí tnúhu-gá núú ñáyiú nàcuáa ngúndecu ndìhi ñaha vãha-yu xii-gá.

²⁰ Te Xítóhó Jesucrìstú ní cachí-gá sá nchùhú càháⁿ-ndí tnúhu-gá núú nchaa ñáyiú, te sá dúhá quide-ndí càháⁿ-ndí tnúhu-gá te quide-ndí núú Yá Ndiöxí càháⁿ-ndí yuhu-gá, te xíãⁿ nùu càháⁿ ndàhú-ndí núú-ndó sã tnàhá tnúhu-ndo ndìhi Yá Ndiöxí cuèndá cundecu váha-ndo ndìhi-gá, te duha càháⁿ-ndí chi ducaⁿ càchí Xítóhó Jesucrìstú cada-ndí.

²¹ Te Xítóhó Jesucrìstú cúú-gã Yaá ñá túú tnàhí cuéchi-xi, dico Yá Ndiöxí ní quide ñaha-gã xii-gá dàtná ìⁿ ñáyiú ndècu cuéchi-xi, te ducaⁿ chi Xítóhó Jesucrìstú ní xido-gá cuéchi nchaa nchoo ñáyiú ñuyíú-a, te ducaⁿ ní xido Xítóhó Jesucrìstú nchaa cuéchi-o cuèndá sá nùu na tnàhá tnúhu-o ndìhi-gá te cudìu-o núú Yá Ndiöxí, te ducaⁿ ní cuu chi mee Yá Ndiöxí ducaⁿ ní cachí-gá cunduu.

6

¹ Te nchoo ìⁿ-ni cùu-o quide chiuⁿ-o cuèndá Yá Ndiöxí nùu xíãⁿ càháⁿ ndàhú-ndí núú-ndó sã vã dícó-ni ducaⁿ cùndedóho-ndo tnúhu Yá Ndiöxí, chi cada-ndo nàcuáa na chìndee ñaha-ni-gá.

² Chi mee-gã càchí-gá ìⁿ xichi núú tütú-gá núú càchí-xi:

Sáá nduu te cundàhú ínì ñáhà-í xii-ndo chìndee ñaha-í cuèndá naníhí tàhú-ndó,

te ní sáá nduu tàú-xi sá cùndàhú iní ñáhà-í xii-ndo
 chindee ñaha-í cuèndá naníhí tàhú-ndó, núu
 xíáⁿ ní xíndedóho-í tnúhu ní cáháⁿ-ndó te
 ní chindee ñaha-í xii-ndo nàcuáa naníhí
 tàhú-ndó.

Duha càchí-gá núú tùtú-gá. Te vitna cùu-xi nduu
 cundahú iní ñáhá Yă Ndiöxí chíndèe ñaha-gá, te
 cùu-xi nduu naníhí tàhú-ó.

³ Te nchúhú ñá túú quide-ndí ìⁿ sá ñà túú tàú-ndí
 cada-ndí sá cúu-xí ñăyiu, chi cuìní-ndí sá vă càháⁿ
 cuèhé-yu cuèndá chùⁿ quide-ndí.

⁴ Te nchaa sá quidé-ndí cúu-xí nàcuáa cutnùní
 iní cue ñáyiu sá nchùhú xínú cuèchi-ndí núú Yă
 Ndiöxí, te ío quide cahnu iní-ndí cuèndá nchaa
 sá ndóhó-ndí, chi nándi quide ñaha ñáyiu xii-ndí,
 te ducaⁿ-ni ta quide cahnu iní-ndí cuèi nándi-gá
 nchaa sá tá yăha-ndí véxi.

⁵ Te duha ta yăha-ndí véxi, núú cániha ñáyiu
 xii-ndí, núú chíhí ñàhá-yu vecaá, núú cuàá ndeé
 ñáhá ñáyiu xii-ndí xícuèhé ñáhă-yu, te ío ndòho-ndí
 quidé-ndí chùⁿ Yă Ndiöxí, te áma xidí-ndí te áma ñá
 túú xidí-ndí, te áma ñihí-ndí sá xéxí-ndí te áma ñá
 túú ñihí-ndí.

⁶ Te quide ndáá-ndí ndécú-ndí, te cùtnuní váha
 iní-ndí nàcuáa càháⁿ tnúhu Yă Ndiöxí, te quide
 cahnu iní-ndí cuèi nándi quide ñaha ñáyiu xii-ndí,
 te cùndahú iní-ndí tnàha ñáyiu-ndí, te quide-ndí
 nchaa sá văha nàcuáa chindee ñaha Espíritú Yă
 Ndiöxí xii-ndí, te ío ndisa iní-ndí cúu ìní-ndí cue
 tnàha ñáyiu-ndí.

7 Te dànehé-ndí ñáyiú mee-ni tnũhu ndáá, te nchaa chùⁿ quide-ndí te quide-ndí nàcuáa chindee ñaha Yá Ndiõxí xii-ndí, te cuendá sá quidé ndáá-ndí ndécú-ndí nũu xĩãⁿ ñihí ndéé-ndí dáquèe tíhú-ndí nchaa sá cuèhé sá dúhá.

8 Te dava ñáyiú quide nínu ñàhá-yu xii-ndí, te davá-yu tnúhu cuèhé tnúhu duha càháⁿ-yu xãhãⁿ-yu xii-ndí, te davá-yu xĩcáhãⁿ váha-yu cuendá-ndí te davá-yu xĩcáhãⁿ cuèhé-yu, te davá-yu càchí-yu sá dándàhú-ndí ñáyiú dico ñá ndáá chi càháⁿ ndáá-ndí.

9 Te davá-yu càchí-yu sá ñà túú xìní-yu ná ñáyiú cùu-ndí, te davá-yu càchí-yu sá xìní-yu yoo cùu-ndí, te davá-yu cuìní-yu cahni ñàhá-yu xii-ndí dico vátá cáhni ñàha-gá-yu chi ndècu-ni-ndí. Te ío ndòho-ndí ndécú-ndí ichi Yá Ndiõxí, te cuèi ndòho-ndí dico ñá túú cùu-xi sá cùú-ndí.

10 Te cuèi ndìhú iní-ndí dico ñá túú dàña ndéé-ndí sá cúdí iní-ndí, te cùu-ndí cue téé ndàhú dico sànu ichi-ndí vãi ñáyiú ichi Yá Ndiõxí cuendá ngúndecu váha-yu sá cuendá-gá, te cuèi ñá túú ñá ndécú ndìhi-ndí dico ñá túú ñá cúmãní xii-ndí.

11 Te nchòhó ñáyiú ndècu ndìhi-í ichi Xítóhó Jեսucristú ndécú ñùú Còrintú ío cùu iní ñàhá-ndí xii-ndo, te ñi yùhu ñi iní-ndí càháⁿ-ndí nchaa tnúhu càháⁿ-ndí sá cúú-xí-ndó.

12 Te nchúhú chi ñi yùhu ñi iní-ndí cúú iní ñàhá-ndí xii-ndo, dico nchòhó chi ñá túú dùcaⁿ quide-ndo sá cúú-xí-ndí.

13 Te yúhú càháⁿ ndàhú-í núú-ndó dàtná quidé

ìñ tée cùu tátá òré càháⁿ ndihí-dé cue déhe-dé sá nì yuhu nì iní-ndó cùu iní ñáhá-ndó xii-ndí dàtná quidé mèe-ndí cúú iní ñáhá-ndí xii-ndo.

Nchoo cùu-o datná ìñ vehe Yá Ndiõxí

14 Te cue ñáyiu ñá túú sàndáá iní tnúhu Xítóhó Jesucristú, te vá cúú ìñnuu-ndo ndihí-yu cada-ndo dàtná xíquidé-yu, chi ðìñ cuu nchaa sá vǎha te ðìñ cuu nchaa sá cuèhé sá dúhá, te ñúmí nchǐcanchii ndihí niú chi ñá túú ìñ-ni cuu-xi. Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu nchaa sá vǎha ndihí nchaa sá cuèhé sá dúhá chi ñá túú ìñ-ni cuu-xi.

15 Te ðiu-ni ducaⁿ ñà túú ìñ-ni cuu Xítóhó Jesucristú ndihí sácuihná, te ðiu-ni ducaⁿ ñǎ túú ìñ-ni cuu ñáyiu sàndáá iní ñáhá xii Xítóhó Jesucristú ndihí ñáyiu ñá túú sàndáá iní ñáhá xii-gá.

16 Te ðiu-ni ducaⁿ sǎtnahá tucu-xi cùu vehe Yá Ndiõxí ndihí nchaa sá càchí ñáyiu cùu ndiõxí ní cadúha cue tée ñuyú-a, chi vá cúú quìhi ni ìñ xíǎⁿ xití vehe-gá. Te nchoo cùu-o datná vehe Yá Ndiõxí Yaá ndécú tǔu andiu, chi mee-gǎ càchí-gá núú tütú-gá núú càchí-xi:

Yúhú vá cúmǎní cundecu-í ndihí-yu ndëni ní cuu na cùndecú-yu,

te ðiu-ni yúhú cuu-í Ndiõxí-yu,

te mèe-yu cuú-yu ñáyiu cùu cuendá-í.

Duha càchí-gá núú tütú-gá.

17 Te xíǎⁿ núu càchí tucu-gá ìngá xichi núú tütú-gá núú càchí-xi:

Chí tá quèe tnuú nchaa ñáyiu ñá túú sàndáá iní ñáhá xii-í,

te vá cání iní-ndó càda-ndo ni ìñ sá cuèhé sá dúhá, te ducaⁿ te queheⁿ cuendá ñáhà-í xii-ndo,

18 te yúhú cuu-í Tătá-ndó,
 te nchòhó cuu-ndo cuè déhe ducuⁿ-í, ndihì cue déhe
 yoco-í,
 duha càháⁿ yúhú Yaá ío càhnu cuu.
 Duha càhí-gá núú tütú-gá.

7

1 Te sá dúcáⁿ ìo váha càháⁿ Yă Ndiöxí sá cúú-xí-ó
 nũu xíăⁿ càháⁿ-í dóho nchòhó ñáyiú ío cùu iní-í
 sá dùuⁿ duuⁿ dañ-a-o nchaa sá cuèhé sá dúhá, chi
 nchaa xíăⁿ ñá túú cùu-xi sá vâha sá cúú-xí ìní-ó
 ndihì yiqui cuñú-ó, te cada-o nâcuáa tàú-xi cun-
 duu nâcuáa cundáá-ó nũú Yă Ndiöxí, te cada-o sã
 néhé-ó sã yíñùhu núú-gă.

Cue ñáyiú ñuú Còrintú quidé vâha-yu

2 Te ni yùhu ni iní-ndó chì cúú ìní ñáhá xii-ndí, chi
 nchúhú vá yõo ñⁿ quide úhú iní-ndí, te ni vã yõo ñⁿ
 dàcuíta nihnu-ndí, te ni vã yõo ñⁿ dândahú-ndí.

3 Te sá dúhá càháⁿ-í te vá cáni ìní-ndó sã ñⁿ cuéchi
 dàcaa-í díqui-ndó, chi dàtná sa ní cachí-í xii-ndo
 sã yúhú ío cùu iní ñáhà-í xii-ndo, te cuèi vitna
 ndècu-gá-ó ñùyíú-a àdi cuèi na cùú-ó dico diu-ni
 ducaⁿ cùu iní ñáhà-í xii-ndo.

4 Te yúhú ío váha sàni iní-í cuendá-ndó, te ducaⁿ ìo
 váha càháⁿ-í cuendá-ndó, te ío ndècu ndihì-í tnúhu
 ndee ìní cuendá-ndó, te ío cùdíí ìní-í sá cuendá-ndó
 cuèi nândi ndòho-í ndihì dava-gá-güedé ndécú-ndí.

5 Te nchúhú cútnàhá ní sáháⁿ-ndí distritú
 Macèdoniá, te ñá túú tnàhí ni ndètatú-ndí cuendá
 nchaa sá ñi yáhandi chi ío ní ndoho-ndí cuendá
 nchaa sá ñi quidé-yu, chi ío ní cuándeé ñáhă-yu

xii-ndí, te ío ní sani iní-ndí nõu nása-gá yáha-ndí ní cùu.

⁶ Dico Yá Ndiõxí ní taxi-gá tnúhu ndee iní xii-ndí òré ní quexìo té Títú núú ndécú-ndí, te diu-ni Yaa-án cùú-gã Yaa sãñaha-gã tnúhu ndee iní xii cue ñáyiú ndìhú iní-xi.

⁷ Te ducaⁿ ñí taxi Yá Ndiõxí tnúhu ndee iní xii-ndí cuendá sá ñí quexìo té Títú núú ndécú-ndí, te ñá díú-ní sã cuendá ní quexìo-dé chi ní níhí tucu-ndí tnúhu ndee iní cuendá ní cani-dé cuendú núú-ndí sá nchòhó ní sãñaha-ndo tnúhu ndee iní xii-dé, te ní cachí tnúhu-dé xii-ndí sá nchòhó ío cuení-ndó cãháⁿ ndìhi ñaha-ndo xii-ndí, te ní cachí tnúhu tucu-dé xii-ndí sá nchòhó ío ndìhú iní-ndó cuendá nàcuáa cùu ndecu-ndo ni cuu, ndìhi cuendá sá ío sàni iní-ndó cuendá-í, te sá dúcáⁿ ndùu cuendú ní cani-dé núú-ndí nõu xíãⁿ ío ní cudíí iní-í.

⁸ Te nchòhó ní ndìhú iní-ndó cuendá tnúhu cãháⁿ-í núú tütú sá ñí dáquixì-í ndaha-ndo, te òré ní níhì-í tnúhu sá ndìhú iní-ndó te tnaa-ni ní ndixi cuéchi iní-í sá dúcáⁿ ñí quide-í te dãtnùni ñá túú-gã ní ndìxi cuéchi iní-í.

⁹ Te vitna ní ndìhú iní-ndó, te xíãⁿ ní quide-xi ní ndixi cuéchi iní-ndó sã ñà túú quide váha-ndo ndècu-ndo ni cuu, te ní cudíí iní-í dico ñá díú cuendá sá ni ndìhú iní-ndó ñí cudíí iní-í chi cuendá sá ñí ndixi cuéchi iní-ndó, te ní ndìhú iní-ndó nàcuáa ní cuu váha iní Yá Ndiõxí, te xíãⁿ nõu ní cuu-xi ñⁿ sá váha sá cùú-xí-ndó cuendá tnúhu ní cãháⁿ-í te ñá túú ní cùu-xi ñⁿ sá cuéhé sá cùú-xí-ndó.

¹⁰ Te nchoo nõu na ndìhú iní-ó nàcuáa cuu váha iní Yá Ndiõxí, te ndìxi cuéchi iní-ó te núu ñá túú

quide váha-o ndècu-o, te sá dúcáⁿ quide-o te nàníhí tãhú-ó, te vá ndìhú iní-ó sã dúcáⁿ nĩ quide-o, te dava ñáyíu xĩndecu ichi cuèhé ichi duha ndìhú iní-yu dico ñá túú ndìxi cuéchi iní-yu cuendá nchaa sá ñà túú vãha quidé-yu, te sá dúcáⁿ quidé-yu te cuíta nihnú-yu.

¹¹ Te sá dúcáⁿ nĩ ndìhú iní-ndó nàcuáa ní cuu váha iní Yã Ndiöxí, te xĩãⁿ nũu ndùcu ndee-ndo quide-ndo nchaa nacuáa tàú-xi cunduu, te vitna ni yùhu ni iní-ndó càháⁿ-ndó sã quidé vãha-ndo, te ío cùdééⁿ-ndó nũú méé-ndó sã ñà túú quide váha-ndo ndècu-ndo ni cuu, te yùhú-ndó ndècu-ndo cuendá sá ñà túú quide váha-ndo ni cùu, te ío ní xúhuⁿ iní ñáhá-ndó xì-í, te ní ndúcú ndéé-ndó nĩ quide ndáá-ndó cuendá téé ndècuéchi ndècu ndìhi-ndo, te sá dúcáⁿ nĩ quide-ndo te xĩãⁿ ní cutnùní sá méé-ndó ñà túú cuèchi-ndo.

¹² Te ní cadúha-í tutú ní dáquíxì-í ndaha-ndo, te ní quide-ndo nàcuáa ní càháⁿ-í, te sá dúcáⁿ nĩ quide-ndo xĩãⁿ ní cutnùní iní-ndó sã ïo cùu iní ñáhá-ndó xì-í. Te Yá Ndiöxí náhá-gã sá díú cuendá xĩãⁿ ní dáquíxì-í tutú ndaha-ndo, te ñá díú-ní cuendá sá sání ìní-í cuendá téé ndècuéchi ndècu ndìhi-ndo, te ni ñà díú-ní cuendá ñáyíu ní dándìhú téé ndècuéchi-áⁿ iní-xi ní càdúha-í tutú ní dáquíxì-í ndaha-ndo.

¹³ Te cuendá sá quidé vãha-ndo ndècu-ndo xĩãⁿ cúú-xí tnũhu ndee ìní ndécú ndìhi-ndí.

Dico ñá díú-ní xĩãⁿ chi tnàhá ío cùdíí ìní-ndí cuendá sá ïo cùdíí ìní té Títú, te ducaⁿ cùdíí ìní-dé chi nchòhó ní sãñaha-ndo tnũhu ndee ìní xii-dé.

¹⁴ Te yùhú ñá túú cùcahaⁿ nũú-í sá ni càháⁿ váha-í cuendá-ndó nũú tẽ Títú cútnàhá vátá quíxì-gã-dé

núú ndécú-ndó, chi ní cutnùní iní-dé sá ndàá càháⁿ váha-í nàcuáa quide-ndo datná cúú-xí sã ndàá nchaa tnúhu dàcuaha ñaha-í xii-ndo.

¹⁵ Te vitna ío-gá váha cùu iní té Títú cuendá-ndó, chi ndàcu iní-dé sá ncháá-ndó ïo váha ní tñi-ndo nchàa tnúhu ní cáháⁿ-dé núú-ndó, te ndàcu tucu iní-dé sá ñi queheⁿ cuendá váha-ndo-dě, te ní dátũu-ndo nũú-dě sá ïo ní quiyùhú iní-ndó sã vã ndácú-ndó càda-ndo nchaa nacuáa tàú-xi cunduu.

¹⁶ Te ío cùdíí iní-í cuendá-ndó chi cùtnuní ndáá iní-í sá ñà túú dàña ndeé-ndó quide-ndo nchaa nacuáa tàú-xi cunduu.

8

Ío váha cuu iní-ó chindee tñaha-o

¹ Te nchòhó ñáyiú ndècu ndihi-ndí ichi Xítóhó Jesucristú càchí tnúhu-ndí xii-ndo nàcuáa quide ñaha Yá Ndiõxí xii cue ñáyiú xĩndecu ichi-gá ndécú dìstrítú Macèdoniá, chi ío chindee ñaha-gá xií-yu cuendá sá quidé vãha-yu ndécú-yu.

² Te cuëi ndòho vihi-yu ndécú-yu dico ío-ni cùdíí iní-yu, te cuendá xiáⁿ nũu ni yùhu ni iní-yu ní sacáⁿ tnáhã-yu díhúⁿ sã cúú-xí tnàha ñáyiú-yu, te ñà túú tnàhí ni xĩnduu díi-yu cuëi ío ndàhú-yu.

³ Te ñà díú-ní nàcuáa ní sani iní-yu ndacú-yu cacáⁿ tnáhã-yu, chi ní quide yica iní-yu ní sacáⁿ tnáhã-gã-yu, te yùhú càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã nì yuhu ni iní-yu ducaⁿ ñi quidé-yu.

⁴ Te ío ní cáháⁿ ndàhú-yu núú-ndí cuendá sá cuãha-ndí tnúhu sá tnàhá-yu chindèé-yu dava-gá cue ñáyiú cùu cuendá Yã Ndiõxí.

⁵ Te ñá díú-ní nàcuáa ní sani iní-ndí ní quidé-yu, chi ní xídó-gă-yu ní quide váha-yu, te ducaⁿ chi mée-yu ní sani iní-yu sá cáďă-yu nchaa nàcuáa cuíní Yă Ndiöxí, te dătnùní ducaⁿ te ní cachí-yu sá cúú càďă-yu nchaa nàcuáa na cŭñaha-ndí xii-yu. Te ducaⁿ nŭ quidé-yu chi ducaⁿ nŭ cuíní mée Yă Ndiöxí cunduu.

⁶ Te sá dúcáⁿ nŭ quide ñáyiu-áⁿ nŭu xíăⁿ càháⁿ ndàhú-ndí núú tĕ Titú sá quíxí tùcu-dé núú ndécú-ndó cuëndá dăxínu cava-dé chiúⁿ sá sà ní ngüíta-dé quidé-dĕ dátacá-dé díhúⁿ să sà ní ngüíta-ndo sàcáⁿ tnáhá-ndó, te ducaⁿ quide-ndo chi cundahú iní-ndó tnàha ñáyiu-ndo.

⁷ Te nchòhó cúú-ndó ñáyiu ío ngòdónúú quide nchaa sá vâha, te ío váha sândáá iní-ndó Xitohó Jesucristú, te ío váha cùtnuní iní-ndó nàcuáa càháⁿ tnúhu-gá, te ío váha dăcuaha-ndo ñáyiu tnúhu-gá, te ío ndùcu ndee-ndo quide-ndo mee-ni sá vâha, te ducaⁿ ío cùu iní ñáhá-ndó xii-ndí, te sá dúcáⁿ quide-ndo núú xíăⁿ càháⁿ ndàhú-í núú-ndó să ngòdó núú-gă-ndó càda-ndo sá cúú-xí tnàha ñáyiu-ndo.

⁸ Dico yúhú ñá túú tàuchiuⁿ-í sá dúcáⁿ càda-ndo, chi cuëndá-ni sá càchí tnúhu-í xii-ndo nàcuáa quide dava-gá cue ñáyiu ndècu ichi Xitohó Jesucristú, chi cue ñáyiu-áⁿ ni yùhu ni iní-yu quidé-yu sá vâha sá cúú-xí tnàha ñáyíú-yu, te càchí tnúhu-í xii-ndo nàcuáa quidé-yu cuëndá cutnùní nŭu nása cada-ndo nŭu ndisa sá cúú iní-ndó cuè tnaha ñáyiu-ndo.

⁹ Te nchòhó sa xini-ndó să Xitohó Jesucristú ío cundahú iní ñáhá-gă xii-o, te ío váha ndècu-gá ní cùu te ní quixi-gă ñuyíú-a ní quide váha ñaha-gă

xii-o, te ñuyíú-a ñá túú ní xĩndecu váha-gá, te ducaⁿ ñĩ quixi-gá ñuyíú-a cuèi ñá túú ní xĩndecu váha-gá cuèndá sá nchóó ngũndecu váha-o núú ndécú-gă.

¹⁰ Te na cächí tnúhu-í xii-ndo nàcuáa sàni iní-í. Chìuⁿ sá ñi yuhu ñi iní-ndó ñĩ ngũíta-ndo quide-ndo cuíá ñi yáha chi cùu-xi sá vâha sá cúú-xí-ndó núu na dàxínu cava-ndo.

¹¹ Te dàtná-ni ñi yùhu ñi iní-ndó ñĩ tausaha-ndo chìuⁿ-áⁿ te ducaⁿ-ni ñi yuhu ñi iní-ndó dàxínu cava-ndo, te cacáⁿ tnáhá-ndó sã ndécú ndìhi-ndo nacuáa xito mee-ndo ndacu-ndo.

¹² Te núu nchòhó ñi yùhu ñi iní-ndó cacăⁿ tnáhá-ndó sã xító mèe-ndo ndacu-ndo ña, te cùu váha iní Yã Ndiõxí, chi mee-gă sa nàha-gá nása ndècu-o te ndùu vétú-ni iní-gá.

¹³ Te sá dúhá ndùu tnúhu cãháⁿ-í te vá cání iní-ndó sã yùhú cuíní-í sá nchòhó ndoho-ndo cùndecu-ndo te dava-gá-yu ngũndecu váha-yu sá cuèndá-ndó.

¹⁴ Te vitna ndècu ndee iní-ndó nàcuáa ndacu-ndo chĩndee-ndo cue ñáyíu xìni ñuhu, te nduu ña túú ndècu ndee iní-ndó te cue ñáyíu-áⁿ chĩndee ñàhá-yu xii-ndo te núu ndècu ndee iní-yu, te ducaⁿ te ñi nchòhó ñá túú ñã cumání xii-ndo te ñi cuè ñáyíu-ãⁿ ñá túú ñã cumání xií-yu.

¹⁵ Te ducaⁿ te quee ndáá-xi nàcuáa cãháⁿ-xi núú tütú Yã Ndiõxí núú cächí-xi: “Cue ñáyíu ío vâi sá ñi ñíhí ñá túú ní cùu sobrá xií-yu, te cue ñáyíu sacú ní ñíhí ñá túú ní cùmání xií-yu”, duha cächí-xi núú tütú-gá.

Té Títú ndìhi cue té cùndìhi-dé

16 Te ndàcáⁿ táhù-í núú Yă Ndiöxí chi mee-gă ní quide sá tē Títú ío ñùhu iní ñáhá-dě xii-ndo dàtná ñùhú iní ñàhà-í xii-ndo.

17 Te yúhú ní xáhaⁿ-í xii-dé sá quíxí còto ñaha-dé xii-ndo te ní sáha-dé tnúhu, te ñá díú mēe-ni sá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ-í xii-dé quixi coto ñaha-dě xii-ndo, chi mee-dě cúdí^í tnàhí iní-dé quixi coto ñaha-dě xii-ndo.

18 Te tendaha-ndí^í ñíⁿ tée ndècu ndíhi-o ichi Xítóhó Jesucristú quixi-dé ndíhi té Títú, te tée quixi ndíhi té Títú-áⁿ cúú-dě ñíⁿ tée ío váha càháⁿ cue ñáyíu xíndecu ichi Xítóhó Jesucristú cuendá-dé cuendá sá ío váha quide-dé chiuⁿ Xítóhó Jesucristú càháⁿ-dè tnúhu-gă tnúhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-ó.

19 Te cue ñáyíu xíndecu ichi Xítóhó Jesucristú ñá díú-ní sá càháⁿ váha-yu cuendá-dé, chi tnàhá ní cáxi ñàhá-yu xii-dé cuendá sá cáca cùu ndíhi ñaha-dé xii-ndí chindee ñàha-dé tacá sá cúú-xí ñáyíu ndàhú, te quide-ndí chiuⁿ-a cuendá ío cuu càhnu Yă Ndiöxí, te cue ñáyíu cutnùní iní-yu sá nchòhó ni yùhu ni iní-ndó quide-ndo nchaa sá vâha sá cúú-xí cuè tnaha ñáyíu-ndo.

20 Te cuiní-ndí sá vâ càháⁿ cuèhé ñáyíu cuendá nàcuáa quide-ndí ndíhi sá ngăutnàha sá cúú-xí cuè tnaha ñáyíu-o, te ío vâi cuu-xí.

21 Chi ndùcu ndee-ndí quidé-ndí nàcuáa càháⁿ váha Xítóhó Jesucristú cuendá-ndí, te quide tucu-ndí nàcuáa càháⁿ váha ñáyíu sá quidé vâha-ndí.

22 Te tendaha tucu-ndí ingá tucu tée ndècu ndíhi-o ichi Xítóhó Jesucristú quixi-dé ndíhi

cue téé úú quixi coto ñaha xii-ndo, te téé quixi ndihí-güedé-áⁿ ñí cuu vai xito quide-dé nàcuáa cutnùní iní-ndí sá ïo ndùcu ndee-dé quidé-dě sá vǎha, te vitna ío-gá cuìní-dé cada-dé sá vǎha vitna quixi-dé núú ndécú-ndó, chí cùtnuní ndáá iní-dé sá cúú-ndó cuè ñáyiú quide váha.

²³ Te cǎchí tnúhu-í xii-ndo sǎ tǎ Títú cúú-dě ïⁿ téé cùndihí-í quidé-ndí chiúⁿ Xítóhó Jesucristú, te tnàhá-dé cúú-dě ïⁿ téé xínu cuechi núú-ndó cǎháⁿ-dé tnúhu-gá. Te cǎchí tnúhu tucu-í xii-ndo cuendá cue téé úú quixi ndihí-dé, chí cue téé-áⁿ cúú-güedě cue téé tendaha cuè ñáyiú xǐndecu ichi Xítóhó Jesucristú quixi coto ñaha xii-ndo. Te cue téé-áⁿ quidé-güedě nàcuáa cachí ñáyiú sá ïo cǎhnu cuu Xítóhó Jesucristú.

²⁴ Te chí cádá sǎ cúú ìní ndisa-ndo-güedě cuendá ducaⁿ na cùtnuní iní nchaa dava-gá ñáyiú xǐndecu ichi Xítóhó Jesucristú sá ndáá ndisa ducaⁿ quide-ndo, te ducaⁿ cùtnuní iní-yu sá ndáá ndisa quide váha-ndo dàtná cǎháⁿ-ndí cuendá-ndó sǎ quidé vǎha-ndo.

9

Cuendá sá ngǎutnàha sá cúú-xí cuè ñáyiú xǐndecu ichi Xítóhó Jesucristú

¹ Te cuendá sá ngǎutnàha sá cúú-xí cuè ñáyiú ndècu ichi Xítóhó Jesucristú ñá túú-gǎ xíní ñùhu-xí cachí tnúhu-í xii-ndo nǔú tütú-a nàcuáa cada-ndo,

² chí sa cùtnuní iní-í sá ïo cuìní-ndó chǐndee-ndó-yu. Te ducaⁿ-ni ïo váha cǎháⁿ-í cuendá-ndó nǔú ñáyiú xǐndecu ichi Xítóhó Jesucristú ndécú dǐstrítú Macèdoniá, te xǎhaⁿ-í

xii-yu sá nchòhó ñáyiú xĩndecu ichi Xítóhó Jesucristú ndécú dístítú Acăyá sa ní cuu ìⁿ cuíá ducaⁿ cuíní-ndó càcáⁿ tnáhá-ndó sã cúú-xí cuè ñáyiú ndàhú ndécú ichi-gá. Te vâi cue ñáyiú dístítú Macèdoniá cuíní-yu cacáⁿ tnáhă-yu sá cúú-xí cuè ñáyiú ndàhú ndécú ichi Xítóhó Jesucristú cuèndá sá nĩ níhĩ-yu tnúhu sá nchòhó ío cuíní-ndó dùcaⁿ cada-ndo.

³ Te cuèndá sá sání iní-ndó càda-ndo xíăⁿ tendaha-ĩ cue téé ndècu ndihĩ-o ichi Xítóhó Jesucristú quixi-güedé núú ndécú-ndó cuèndá dàtúha ñaha-güedě xii-ndo, cuèndá sá vă quée ndèhnde-í núú ñáyiú sá nĩ cáháⁿ váha-í cuèndá-ndó, te ducaⁿ cùndecu túha ndisa-ndo dàtná sa ní cáháⁿ-í núũ-yu.

⁴ Chi na cuáháⁿ ndèè quixi-í ndihĩ ìⁿ ũú cue ñáyiú dístítú Macèdoniá núú ndécú-ndó te quíní-yu sá ñà túú ndècu túha-ndo, te cucahaⁿ núù-í núũ-yu sá nĩ cáháⁿ váha-í cuèndá-ndó te núú ñá túú ndècu túha-ndo, te tnáhá-ndó cùcahaⁿ núú-ndó.

⁵ Te xíăⁿ núu ní sani iní-í sá văha-gá codonùu cue téé ndècu ndihĩ-o ichi Xítóhó Jesucristú quixi coto ñaha-güedě xii-ndo cuèndá chindee ñaha-güedé tacá sá nĩ sani iní-ndó càcáⁿ tnáhá-ndó cuèndá sá cùndècu túha-xi, te cuu-xi dàtná ìⁿ táhú sã nĩ quene cuu iní méé-ndó càcáⁿ tnáhá-ndó sã cúú-xí cuè tnaha ñáyiú-ndo. Te ducaⁿ te vá yôo cani iní-xi quesàhá-yu sá nchũhú ní quide yica-ndĩ ducaⁿ nĩ sacáⁿ tnáhá-ndó.

⁶ Te nchòhó sa xíní-ndó sã ñáyiú na chĩhi vai tatá te vâi níhĩ-yu cùu, te cue ñáyiú na chĩhi sacú tatá te sacú níhĩ-yu cùu. Ducaⁿ sãtnahá-xi cùu ñáyiú sàcáⁿ tnáhá sã cúú-xí tnàha ñáyiú-yu.

⁷ Te ìⁿ ìⁿ-ndo càcáⁿ tnáhá-ndó nàcuáa quène cuu

iní mée-ndó, te ío váha cuu iní-ndó dùcaⁿ cada-ndo te vá cáda-ndó cuendá-ni sá quidé yìca ñaha ñáyiú xii-ndo, chi Yá Ndiǒxí cúú vǎha iní-gá núú nchàa ñáyiú cùdíí ìní sàcáⁿ tnáhá sǎ cúú-xí cuè tnaha ñáyiú-xi.

⁸ Te Yá Ndiǒxí ndacu-gá chindee ñàha-gá xii-ndo nàcuáa cundecu váha-ndo, chi ñiú-gá cada te ñihí-ndó nchàa núú sǎ xíní ñùhu-ndo cundecu ndihí-ndo, te ñá túú tnàhí-gá ná cumání xii-ndo, te mee-gǎ chindee ñàha-gá xii-ndo ñihí-ndó ïo vǎi cundecu ndihí-ndo cuendá ducaⁿ chindee-ndo cue tnaha ñáyiú-ndo.

⁹ Te núú tùtú Yǎ Ndiǒxí càchí-xi ìⁿ xichi: ìⁿ ñáyiú ío vǎi sǎ ñí sǎñàhá-yu xii ñáyiú ndàhú, te sǎ ñí quide ñáyiú-áⁿ ñí cuu-xi sǎ vǎha sǎ vǎ yǒo cùnaa.

Duha càchí-xi núú tùtú-gá.

¹⁰ Te mee Yǎ Ndiǒxí táxí-gǎ nchaa sǎ cúú tàtá nchaa nchòhó ñáyiú xìtu nándi sǎ xítú cuendá cuu sǎ cúú nchìto-ndo, te ñiú-gá cada te ío vǎi sǎ ñihí-ndó cùndecu ndihí-ndo, te ducaⁿ ïo-gá vǎi sǎ vǎha cada-ndo sǎ cúú-xí cuè tnaha ñáyiú-ndo.

¹¹ Te Yá Ndiǒxí taxi-gá vǎi núú sǎ cùndècu ndihí-ndo cuendá ducaⁿ ñí yuhu ñí iní-ndó vǎi cuáñaha-ndo sǎ cúú-xí tnàha ñáyiú-ndo. Te cuendá nchaa sǎ sàcáⁿ tnáhá-ndó quèheⁿ cuendá-ndí cuu xii tnàha ñáyiú-ndo, te cue ñáyiú-áⁿ ïo ndacáⁿ táhǔ-yu núú Yǎ Ndiǒxí cuendá sǎ dúcáⁿ sàcáⁿ tnáhá-ndó sǎ cúú-xí-yu.

¹² Te sǎ dúcáⁿ quide-ndo sacáⁿ tnáhá-ndó sǎ cúú-xí cuè ñáyiú cùu cuendá Yǎ Ndiǒxí, te ñáyiú-áⁿ ñà túú-gǎ ná cumání xií-yu, te ío ndacáⁿ táhǔ-yu núú Yǎ Ndiǒxí sǎ dúcáⁿ quide-ndo.

13 Te ñáyiú-áⁿ cutnùní iní-yu sá nchòhó quidé-ndó sã sàndáá ndisa iní-ndó tnũhu Xítóhó Jesucrìstú, te cuèndá xíãⁿ te ñáyiú-áⁿ chiñùhú-yu Yá Ndiöxí, te cuèndá sá dúcáⁿ nì yuhu nì iní-ndó sàcáⁿ tnáhá-ndó sã cúú-xí-yu ndihì sá cúú-xí nchàa dava-gá ñáyiú, te cachí-yu sá ïo càhnu cuu Yá Ndiöxí.

14 Te ñáyiú-áⁿ cãháⁿ ndihì-yu Yá Ndiöxí cuèndá-ndó, te ïo cuu váha iní ñáhã-yu xii-ndo cuèndá sá Yã Ndiöxí chindèe ñaha-gá xii-ndo quide-ndo sá vãha sá cúú-xí-yu ndihì dava-gá ñáyiú.

15 Te ïo ndàcáⁿ táhú-ó nũú Yã Ndiöxí cuèndá sá ñí taxi-gá sá ïo váha ndècu ndihì-o, te nì ñã cútnùní iní-ó ñãsa cunduu tnúhu cáháⁿ-ó cuèndá sá vãha ní taxi-gá.

10

Té Pãblú ndécú ndihì-dé tnúhu ndee iní sá càháⁿ-dé tnúhu Xítóhó Jesucrìstú

1 Te Xítóhó Jesucrìstú ïo càhnu iní-gá, te cùndahú iní ñáhá-gã xii-o chindèe ñaha-gá, núu xíãⁿ yúhú té Pãblú ducaⁿ quide-í càháⁿ ndàhú-í núú-ndó nàcuáa cada-ndo. Te dava-ndo càchí-ndó sã yúhú ïo ndàhú iní-í òré ndécú ndihì ñaha-í xii-ndo, te òré ñã túú ndècu ndihì ñaha-í xii-ndo te ïo ñí càà-í.

2 Te càháⁿ ndàhú-í núú-ndó sã cádá-ndó nàcuáa vá càháⁿ ñí-í núú-ndó òré quixi-í quixi coto ñaha-í xii-ndo. Te cuìní-í sá ndihì tnúhu ñí iní-xi cáháⁿ ndihì-í cue ñáyiú càchí sá ñⁿ-ni cuu-í ndihì cue ñáyiú ñã túú sàndáá iní tnúhu Xítóhó Jesucrìstú.

3 Te nchúhú cùu-ndí cue téé ñuyíú-a, dico ndùcu ndee-ndí quidé-ndí nàcuáa ndàcu-ndí dáquèe

tíhú-ndí nchaa sá cuèhé sá dúhá, dico ñá díú mèe-ndí ducaⁿ ndàcu-ndí quidé-ndí,

⁴ te ni ìⁿ sá ìo ñuyú-a ñá túú chindee ñaha-xi, chi mee Yă Ndiöxí chindèe ñaha-gá xii-ndí dáquèe tíhú duuⁿ-ndí nchaa núú sá cuèhé sá dúhá.

⁵ Te xíⁿ nũu ñihí-ndí tnúhu càháⁿ-ndí sàdí-ndí yuhu cue ñáyiú càháⁿ tnúhu sá ñà túú cùu váha iní Yă Ndiöxí, ñáyiú xíquide nínu mee-xi càchí sá ñà túú nàndíhi tnúhu-gá. Te quíde-ndí sá ñáyiú-áⁿ quindáá iní-yu tnúhu Xítóhó Jesucrístú.

⁶ Te nchúhú sa ndècu túha-ndí sá dáquetíhú-ndí cue ñáyiú ñá túú cuíní cada nàcuáa cuíní Xítóhó Jesucrístú, dico díhna-gá xíní ñùhu-xi sá ncháá nchòhó ñáyiú cuíní cada nàcuáa cuíní-gá cundáá-ndó.

⁷ Te nchòhó nàcuáa ndùu sá ndéhé-ndó te ducaⁿ sàni iní-ndó, dico vá dúcáⁿ càni iní-ndó cuendá-ndí. Chi núu cùtnuní ndáá iní-ndó sá cúú-ndó cuendá Xítóhó Jesucrístú, te díu-ni ducaⁿ tàú-ndó càni iní-ndó cuendá-ndí tucu.

⁸ Te Xítóhó Jesucrístú ní taxi-gá tnúhu ndee iní ndécú ndíhi-ndí sá dánèhé ñáhá-ndí xii-ndo nàcuáa cuita cuehnu nihnu-ndo ìchi-gá quíhíⁿ, te ñá díú sá dánèhé ñáhá-ndí xii-ndo nàcuáa cuita nihnu-ndo, te cuèi na chido-gá-í cáháⁿ-í cada nínu-í mée-í cuendá tnúhu ndee iní ní taxi Xítóhó Jesucrístú ndécú ndíhi-ndí, dico vá cúcàhaⁿ núù-í chi càháⁿ ndáá-í.

⁹ Te ñá túú cuíní-í sá nchòhó cani iní-ndó sá yùhú dáyùhú ñáhà-í xii-ndo nàcuáa ndùu tnúhu càháⁿ-í núú tütú-í.

¹⁰ Te ðava-ndo càchí-ndó sá ténàà ñáhà-í xii-ndo nũú tütú-í, te mee-ni tnũhu càhnu sá ìo cùnuu

cuu-xi, te càchí tucu-ndo sã òré ndécú ndìhi ñaha-í xii-ndo te ñã túú càa-í sá cúú-í ìⁿ tée cùu váha cùu dico iní-ndó, te càchí tucu-ndo sã ñã túú tnàhá iní-ndó nàcuáa quide-í òré dácuaàha ñaha-í xii-ndo.

11 Te nchòhó ñáyiú ducaⁿ càháⁿ cada cuendá váha-ndo sã dàtná-ni càháⁿ-ndí núú tütú-ndí ðiu-ni ducaⁿ quide-ndí òré ndécú ndìhi ñaha-ndí xii-ndo.

12 Te nchúhú, vá cúú tnàhí cáháⁿ-ndí sá ìⁿ-ni cuu-ndí ndìhi cue ñáyiú càháⁿ váha cuendá méé-xí, chi ñáyiú-áⁿ sání iní-yu ná cúú sã vãha te quidé-yu te xíⁿ càchí-yu sá ïo váha quidé-yu, te càchí-yu sá quidé vãha-gá-yu dácúúxí tnàha ñáyiú-yu, te sá dúcáⁿ càháⁿ-yu te quidé-yu dàtná quidé cue ñáyiú ñã túú tnàhí cùtnuní iní-xi.

13 Te dico nchúhú ñã túú xidó-ndí cáháⁿ váha-ndí cuendá-ndí, chi càháⁿ váha-ndí cuendá-ndí dico nàcuáa ndùu chiuⁿ ní taxi Yá Ndiõxí càháⁿ-ndí, chi mee-gã ní cachí-gá ndéé není sáá-ndí cáháⁿ-ndí tnúhu-gá, te ní sáá-ndí ndéé ñuú-ndó càháⁿ-ndí tnúhu-gá.

14 Te vitna ndècu ndìhi-ndí tnúhu ndee ìní sá tnàhá nchòhó cuu cáháⁿ ndìhi ñaha-ndí xii-ndo, chi díhna-gá nchúhú ní quixi-ndí ní cáháⁿ-ndí tnúhu Xítohó Jesucristú ñuú-ndó, tnúhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-ó.

15 Te nchúhú ñã túú quide cahnu-ndí méé-ndí cuendá chiúⁿ quide dava-gá-güedé quesaha-ndí sá chíúⁿ mèe-ndí cúú-xí. Te cuìní-ndí sá nchòhó cuita quindáá-gá iní-ndó Xítohó Jesucristú, te ducaⁿ te níhí-gã-ndí nàcuáa cada-ndí chiúⁿ-gá nchaa dava-gá xichi núú ní cachí-gá cada-ndí chiúⁿ-gá.

16 Chi cáháⁿ-ndí tnúhu-gá tnúhu sá càháⁿ

nàcuáa naníhí tàhú-ó, te yáha-gá-ndí ñuú-ndó quĩhíⁿ-ndí nchaa dava-gá xichi cáháⁿ-ndí, te vá cádá càhnu-ndí méé-ndí cuendá chiúⁿ sá sà ní quide dava-gá-güedé.

¹⁷ Te cue ñáyiú cuíní cada càhnu mee-xi te vá dúcáⁿ càdá-yu, chi mee Xítohó Jesucrístú ná càda cahnú-yu-gá.

¹⁸ Te nchaa ñáyiú na càháⁿ váha Xítohó Jesucrístú cuendá-yu, ñáyiú-áⁿ cúdiú-yu núú-gã, te ñá túú cúdiú-yu núú-gã cuendá sá càháⁿ váha-yu cuendá méě-yu.

11

Cuendá té Păblú ndihí cuendá cue téé càchí sá càháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí te ñá ndáá

¹ Te cuíní-í sá nchòhó cada ndee iní-ndó cùndedóho-ndo tnúhu na càháⁿ-í, chi cáháⁿ-í dàtná càháⁿ cue ñáyiú ñá túú cùtnuní iní-xi, te cuěi nása-gá ná cùnduu tnúhu cáháⁿ-í dico chí cádá ndèe iní cùndedóho-ndo.

² Chi yúhú ío ñùhu iní ñáhà-í xii-ndo dàtná ñúhú iní ñáhá mèe Yá Ndiõxí xii-o, te ní cáháⁿ-í tnúhu Xítohó Jesucrístú núú-ndó nũu xíãⁿ ní tnahá tnúhu-ndo ndihí-gá vitna, te sá dúcáⁿ ñí quide-í te cada iní-ndó sã yúhú cúù-í dàtná ìⁿ téé xica ndáhú te nchòhó cúú-ndó dàtná ìⁿ xíchí cuéchí, te Xítohó Jesucrístú cúú-gã dàtná ìⁿ téé tnándaha ndihí xíchí cuéchí-ãⁿ. Te ducaⁿ càda iní-ndó chi na sàá nduu te yúhú na càni cuendá ñáhà-í xii-ndo núú Xítohó Jesucrístú, te cuu-ndo ñăyiú vá cùndècu tnahí-gá cuéchi-xi.

³ Te yúhú-í sá sàcuíhná dandáhú ñáhá-xí xii-ndo vá cání-gã iní-ndó cànchicúⁿ nihnu-ndo ñí yuhu

ni iní-ndó ìchi Xítohó Jesucrístú dàtná nchìcúⁿ ni-hnu-ndo vìtna. Te yùhú-í ná yáha-ndo dàtná ní yáha tá Èvá, chi sácúíhná nǐ nduu-xi cóó nǐ dándàhú ñáhá-xí xii-xi, chi sácúíhná-ǎⁿ ïo váha ní xito-xi nàcuáa ní quide-xi ní dándàhú-xi tá Èvá-áⁿ.

4 Te nchòhó, quidé ndèe iní-ndó sácúndedóho-ndo nchàa tnúhu càháⁿ cue tée càháⁿ ingá núú tnúhu cuendá Jèsús tnúhu sá ñà túú dènehé ñáhá-ndǐ xii-ndo, te quide ndee tucu iní-ndó ndèdóho-ndo dènehé ñáhá-güedě xii-ndo cuendá ingá espíritú, te ñá díú cuendá Espíritú Yǎ Ndiǒxí sá nǐ ngúndecu ndihí-ndo dènehé ñáhá-güedě xii-ndo, te quide ndee tucu iní-ndó ndèdóho-ndo dènehé ñáhá-güedě xii-ndo ìngá núú tnúhu sá càchí-güedé càháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-ndó, te ñá díú nàcuáa ndùu tnúhu sá ni sàndáá iní-ndó cuendá naníhí tàhú-ndó càháⁿ-güedé.

5 Te cue tée ducaⁿ càháⁿ-áⁿ càchí-güedé sá Yǎ Ndiǒxí ní tendaha ñàha-gá xii-güedé xíca cùu-güedé càháⁿ-güedé tnúhu-gá te ío cùnuu-güedé, dico ñá ndáá sá càháⁿ-güedé tnúhu-gá. Te yúhú cùtnùnì iní-í sá cuè tée-ǎⁿ ñá túú cùnuu-güedé dàtná cùnùu yúhú.

6 Te cuèi ñá túú càháⁿ-í dàtná càháⁿ cue tée ío váha sàá díquí-xi dico ío váha cùtnunì iní-í cuendá nchaa sá dácuàha-í, te yúhú sa quide-í nàcuáa cutnùnì iní-ndó sǎ ïo váha cùtnunì iní-í nàcuáa ndùu nchaa tnúhu càháⁿ-í.

7 Te cudana te sàni iní-ndó sǎ yùhú ñá túú ní quide váha-í sá nǐ quide-í mèe-í dàtná ìⁿ tée ío ndàhú iní-xi, chi ñá túú ní xícaⁿ-í yáhu-í núú-ndó cuendá sá nǐ cáháⁿ-í tnúhu Yá Ndiǒxí tnúhu sá càháⁿ

nàcuáa naníhí tàhú-ó nǔú-ndó.

⁸ Te ní queheⁿ-í díhúⁿ nǐ taxi dava-gá cue ñáyiú ndècu ichi Xítohó Jesucristú, te díhúⁿ-ǎⁿ nǐ dándóñùhu-í ní saaⁿ-í nchaa sá nǐ xini ñùhu-í cútñàhá ní cáháⁿ-í tnúhu Xítohó Jesucristú núú-ndó.

⁹ Te cútñàhá ní xíndecu ndihí ñaha-í xii-ndo te áma ní xóo cumání sǎ xíní ñùhu-í, te ñá túú nǎ ní xǐcáⁿ-í núú ni ìⁿ-ndo. Chi cue ñáyiú xíndecu ichi Xítohó Jesucristú ndécú dìstrítú Macèdoniá ní quixí-yu ní taxi-yu sá cúmǎní xii-í, te ñá túú tnàhí ní dǎsatú iní ñáhà-í xii-ndo cǎcáⁿ-í núú-ndó nǔu ná cúú sǎ xíní ñùhu-í, te diu-ni ducaⁿ càda-í.

¹⁰ Te diu-ni duha cáháⁿ váha-í cuendá-í te ni ìⁿ cue ñáyiú distritú Acǎyá vá nìhí-yu tnúhu cúñàhá-yu xii-í cuendá cadí-yu yuhu-í. Te mee Xítohó Jesucristú nǎhá-gǎ sá ndǎá càháⁿ-í dàtná càháⁿ ndǎá mée-gǎ.

¹¹ Te cudana te sàni iní-ndó sǎ sà dúhá càháⁿ-í te ñá túú cùu iní ñáhà-í xii-ndo, dico ñáhà chi mee Yǎ Ndiõxí nǎhá-gǎ sá yǔhú ío cùu iní ñáhà-í xii-ndo.

¹² Te nàcuáa-ni ta quide-í véxi te diu-ni ducaⁿ càda-í cuendá sá cuè téé cuìní cada nínu mee-xi cǎchí sá ìⁿ-ni cuu ndihí ñaha-güedé xii-í vá nìhí-güedé tnúhu cáháⁿ-güedé cachí-güedé sá ìⁿ-ni chiuⁿ quide ndihí ñaha-güedé xii-í.

¹³ Te cue téé-án cǎchí-güedé sá Yǎ Ndiõxí ní tenda ñaha-gǎ xii-güedé xícá cùu-güedé càháⁿ-güedé tnúhu-gǎ dico ñá ndǎá, chi mee-ni dǎndahú-güedé ñáyiú ndihí tnúhu càháⁿ-güedé, te quide-güedé dàtná quidé cuè téé càháⁿ tnúhu Xítohó Jesucristú dico ñá ndǎá sá cúú-güedé cue téé càháⁿ tnúhu-gǎ.

¹⁴ Te vá cúñùhu-o sǎ dúcáⁿ quide cue téé-án, chi

mee sàcuíhná quidé-xí sǎ cúú-xí dàtná ìⁿ espíritú xínú cuèchi núú ïo váha càa ndecu Yá Ndiöxí dico ñá ndàá sá xínú cuèchi-xi xíaⁿ.

¹⁵ Te xíaⁿ vá cúñũhu-o sǎ cuè téé xínu cuechi núú-xi quide-güedé sá cúú-güedé cue téé quide váha chi ñá ndàá sá quidé vǎha-güedé chi dándahú-güedé ñáyiu. Te nàcuáa ndùu nchaa sá quidé-güedé te ducaⁿ nàcháhu-güedé núú Yǎ Ndiöxí.

Té Pǎblú ïo ndòho-dé cuendá sá cúú-dě téé càháⁿ tnúhu Xítóhó Jesucrístú

¹⁶ Te yúhú càháⁿ tucu-í dóho-ndo sǎ vǎ cání ìní-ndó sǎ yǔhú cúú-í ìⁿ téé càháⁿ lùcú càháⁿ duha, te núu ðava-ndo ðucaⁿ sani ìní-ndó dico chí cádá ndèe ìní cundedóho-ndo tnúhu na càháⁿ-í cuendá ducaⁿ tnàhá-í cada nínu-í mée-í.

¹⁷ Te vitna na càháⁿ-í dàtná càháⁿ ìⁿ téé ñá túú cùtnuní ìní-xi, chi tnúhu cáháⁿ-í ñá túú ìⁿ-ni cuu-xi ndìhi tnúhu Xítóhó Jesucrístú, chi vitna cáháⁿ-í nàcuáa cada nínu-í mée-í.

¹⁸ Te ïo cuéhé ñáyiu quide nínu mee-xi cuendá nchaa sá ïo ñuyíú-a te xíaⁿ nũu tnàhá-í cuìní-í cada nínu-í mée-í.

¹⁹ Chí cùtnuní sá nchòhó quidé ndèe ìní-ndó sàcúndedóho-ndo nchaa tnúhu càháⁿ cue téé càháⁿ lùcú càháⁿ duha, te ducaⁿ quide ndee ìní-ndó sàcúndedóho-ndo tnúhu càháⁿ-güedé chí càchí-ndó sǎ ïo túha-ndo.

²⁰ Te nchòhó, quide ndee ìní-ndó tnè-ndo nchaa tnúhu càháⁿ cue téé quide yica ñaha xii-ndo sá cúnú cuèchi-ndo núú-güedé, te xìcáⁿ-güedé nándi sá xìcáⁿ-güedé núú-ndó, te tàxi tnuní ñáhá-güedé xii-ndo, te quide-güedé sá ïo cùnũu-güedé ndécú ndìhi ñaha-güedé xii-ndo, te càniha-güedé xii-ndo,

te cuèi nchaa xǎⁿ quidé ñàha-güedé xii-ndo dico quide ndee-ni iní-ndó.

²¹ Te nchòhó càchí-ndó sǎ cúú-ndǐ cue téé ñá túú ní cùyì cada nándi sá cádá, te ndáá chi ñá túú ñⁿ-ni cuu-ndí ndihì cue téé ducaⁿ xǐquide.

Dico núu cue téé-áⁿ cùyì-güedé quidé ññu-güedé méé-güedě, te tnàhá-í cùyì-í ducaⁿ càda-í. Te sá dúhá càháⁿ-í te càháⁿ-í dàtná ñⁿ téé ñá túú cùtnuní iní-xi.

²² Te núu quide cahnu-güedé méé-güedě cuendá sá càháⁿ-güedé tnúhu hèbreú, te yúhú tucu ññu-ni téé càháⁿ tnúhu hèbreú cúù-í, àdi quide cahnu-güedé méé-güedě cuendá sá cúú-güedé cue téé isràél, te yúhú tucu tnàhá-í cúù-í téé isràél, àdi quide cahnu-güedé méé-güedě cuendá sá cúú-güedě ññaní tnàhá ndí Àbrahám, te tnàhá yúhú cúù-í ññaní tnàhá ndí Àbrahám tucu.

²³ Àdi quide cahnu-güedé méé-güedě cuendá sá sání iní-güedé sá díú nñú Xítóhó Jesucristú xínú cuèchi-güedé, dico yúhú ío-gá xínú cuèchi ndisa-í núú-gǎ. Te sá dúhá quide cahnu-í méé-í te càháⁿ-í dàtná ñⁿ téé ñá túú cùtnuní iní-xi, te yúhú cúù-í ñⁿ téé ío-gá quidé chùⁿ-gá dàcúúxí cuè téé-áⁿ, te vài xito ní cuu càniha ñáyíu xii-í, te vài xito ní cuu chihì ñahá-yu vecaá xii-í, te vài xito ní cuu cǎcu cǎcu cahni ñaha ñáyíu xii-í.

²⁴ Te cue ñáyíu isràél ní canihá-yu xii-í úhúⁿ xito, te ndí tnahá ñⁿ ñⁿ xito ní canihá-yu ní dáquëe-yu ócó sáhúⁿ cúmí ññí sàtá-í.

²⁵ Te úní xito ní caniha tucu ñáyíu xii-í ndihì carrutí, te ñⁿ xito ní sáha yúú ñáhǎ-yu xii-í, te ní cuu úní xito quëe naa bàrcú xití ndute òré sácũhuⁿ-í, te

ɨ̃ⁿ xito ío ní ndoho-í ní xíndecu-í ɨ̃ⁿ nduu ɨ̃ⁿ niú núú ndute lâmár.

26 Te ío titní xichi ní cuu xìca cuu-í, te dava xichi ní cácu cuido ñaha ndùte ñuhu xii-í, te dava xichi ní cácu duhu ñàdúhú nchaa ndachìuⁿ-í, te dava xichi ní cácu cada ñaha cuè ñáyiu cùu ndi mee-í ɨ̃ⁿ sá cádá ñàhá-yu xii-í, te ñu-ni ducaⁿ ñí cácu cada ñaha tùcu cue ñáyiu ñá túú cùu ndi mee-í ɨ̃ⁿ sá cádá ñàhá-yu xii-í ní cùu, te cuèi xití ñuú te cuèi xití yucu cãcu cãcu cada ñaha ñáyiu xii-í ɨ̃ⁿ sá cádá ñàhá-yu, te ñu-ni ducaⁿ cãcu cãcu quiní-í tnúndòho oré ñúhù-í bàrcú cuáháⁿ núú ndute lâmár. Te cue ñáyiu càchí sá ndécú ìchi Xítóhó Jesucrìstú te ñá ndàá cãcu cãcu cada ñàhá-yu xii-í ɨ̃ⁿ sá cádá ñàhá-yu.

27 Te ío ndòho-í cuèndá chiuⁿ quide-í chi ío xàú-í, te ní cuu vài xito ñá túú xidí-í, te titní xito ní cuu xihí víhì-í docó, te titní xito ní cuu yèhí-í ndute, te titní xito ní cuu ñá túú tnàhí ná xéxì-í cuèndá chiuⁿ quide-í, te titní xito ní cuu ndòho-í sá víxiⁿ, te titní xito ní cuu ñá túú nihí-í dóo cuihnu-í.

28 Te ñá díú-ní xǎⁿ chi ɨ̃ⁿ nduu ɨ̃ⁿ nduu ío sàni iní-í cuèndá nchaa ñáyiu ndècu ìchi Xítóhó Jesucrìstú xíndecu nchaa xichi.

29 Te ndèda-ni càa ñáyiu ñá túú nihí ndéé cùndecu ìchi Xítóhó Jesucrìstú, te ío cùndahú iní-í chi sànuu sá tnàhá-í ñá túú nihí ndéè-í cùndecu-í ìchi-gá sá dúcáⁿ quidé-yu. Te núu ɨ̃ⁿ ñáyiu quidé-yu sá ɨ̃ⁿ nchohó ñáyiu ndècu ìchi Xítóhó Jesucrìstú quidé-ndó ɨ̃ⁿ sá ñà túú tàú-ndó càda-ndo te vá cúú vǎha iní-í chi cudéèⁿ-í.

30 Te núu xini ñuhu-xi sá cádá càhnu-í mée-í, te cuu ducaⁿ càda-í te cáháⁿ-í mee-ni cuèndá nchaa sá quidé nàcuáa ñá túú nihí ndéé yiqui cuñú-í.

³¹ Te Dútú Ndiöxí Yaá cúú Tǎtá Xítóhó Jesucrístú náhá-gǎ sá yǔhú càháⁿ ndáá-í núú-ndó, te diu-gá tàú-gá cachí-ó sǎ ïo càhnu cuu-gá ni caa ni quíhíⁿ.

³² Te cútnàhá ní xíndecu-í ñúú Dàmascú te téé cùu gobiernú téé cùndihí téé yíndaha ñáyiu nàni Aretás ní taxi ndecu-dé cue téé ní xíndedí yuyèhe sá ñúhú dòco ñúú cuèndá òré quee-í te tñi ñaha-güedě xii-í ní cùu.

³³ Dico yúhú ní quéè-í ïⁿ xití tídihi, te cue ñáyiu cùndihí ñaha xii-í ní queñuhu ñàhá-yu ndàa ventaná nchií yiqui naha sǎ ñúhú dòco ñúú-áⁿ, te ducaⁿ te ní cácu-í ñá túú ní ndàcu-güedé tñi ñaha-güedě xii-í.

12

Té Pǎblú càháⁿ-dé sá ïo vii càa sá ñǎ dánèhé núú ñàhá Xítóhó Jesucrístú xii-dé

¹ Te ñá túú ndéé nándǐhi-xi sá càháⁿ váha-o cuèndá méé-ó, dico vitna xini ñuhu-xi ducaⁿ cada-í chi càháⁿ-í nàcuáa ní quide ñaha Xítóhó Jesucrístú xii-í, chi ní quide-gá sá ñǎ cutnùní iní-í nàcuáa ndùu tñuhu-gá, te vǎi núú sǎ ñǎ dánèhé núú ñàhá-gǎ xii-í.

² Te yúhú xini-í ïⁿ téé sàndáá iní ñàhá xii Xítóhó Jesucrístú, te sa ní cuu úxícúmí cuíá sǎ tǎe-áⁿ ñǎ sáá-dé ndéé andiú cùu uní, te ñá túú xini-í te núu ndihí yiqui cùñú-dé ní sáá-dé àdi ñàhá, chi ïⁿ dǐi ní Yá Ndiöxí náhá-gǎ te núu nása càa-dé ní sáá-dé.

³ Te yúhú càháⁿ ndáá-í cuèndá téé-áⁿ, dico dàtná ní cachí-í sá ñà túú xini-í te núu ndihí yiqui cùñú-dé ní sáá-dé andiú àdi ñàhá, chi mee Yá Ndiöxí náhá-gǎ te núu nása càa-dé ní sáá-dé.

4 Te téé-áⁿ ñĩ sáá-dé ìⁿ xichi núú ïo váha càà andiù, te yàcáⁿ ní xíndedóho-dé tnúhu mee-ni sá cúú-xí cuendá méé-dě, te tnúhu-áⁿ vǎ cúú tnàhí cáháⁿ-dé núú ñi ìⁿ ñáyiu.

5 Te yúhú quidé ññu-í téé-áⁿ, dico mee-ĩ ñǎ túú càháⁿ váha-í cuendá-í cuendá cada nínu-í méé-í, chí càháⁿ-ni mee-ni cuendá nchaa sá quidé nàcuáa ñǎ túú ñihí ndéé yìqui cuñú-í.

6 Te núú dìcò yúhú cuìní-í te cuu cáháⁿ váha-í cuendá-í cuendá cada nínu-í méé-í, te núú ducaⁿ na càháⁿ-í te ñǎ túú cùu-xi ìⁿ tnúhu neñúú cáháⁿ-í, chí cùu-xi ìⁿ sá càháⁿ ndáá-í te núú na càháⁿ-í. Dico vá dúcáⁿ càda-í chí cuìní-í sá nchòhó cada cuendá-ndó nàcuáa ndùu tnúhu càháⁿ-í ndìhi nàcuáa quide-í, te ducaⁿ mèe-ndo cáháⁿ-ndó te núú ná téé cùu-í, te ñǎ díú sǎ yúhú cáháⁿ váha-í cuendá méé-í cuendá nchòhó cachí-ndó sǎ ïo cùnùu-í.

7 Te sá ñĩ dánèhé núú ñǎhá Xítóhó Jesucrìstú xii-í cúú-xí sǎ xidò ío váha, te cuendá sá vǎ cadá càhnu-í méé-í ññu xíǎ Xítóhó Jesucrìstú ní quide-gǎ duha ndòho yìqui cuñú-í vitna. Te sá dúcáⁿ quide ñaha-gǎ xii-í te xíǎⁿ sácuíhná ñĩ ñihí-xi ichi càhnu dandoho ñaha-xi xii-í.

8 Te ní cuu úní xito càháⁿ ndàhú-í núú Xítóhó Jesucrìstú sá ná cadá-gǎ nàcuáa vá ndóhó-gǎ yìqui cuñú-í.

9 Dico mee-gǎ càchí-gǎ xii-í: “Yúhú ío cùndahú ìní ñǎhà-í xii-n chindee ñaha-í, te ñǎ túú ñǎ cúmǎní xii-n, te cùnnumí sá ïo-gǎ chíndèe-í cue ñáyiu ñǎ túú ñihí ndéé cùndecu”, duha ní cachí-gǎ xii-í. Te xíǎⁿ ññu yúhú ío cùdǎ ìní-í sá ñǎ túú ñihí ndéè-í ndécù-í, chí ññu cuendá xíǎ Xítóhó Jesucrìstú ñǎ túú dàña ñihnu ñaha-gǎ xii-í chíndèe ñaha-gǎ.

10 Te xíǎⁿ ññu cùdǎ ìní-í sá dúhá ñǎ túú ñihí ndéè-í

ndécù-í, te cùdǎ́ tucu iní-í cuendá nchaa tnúhu cuèhé tnúhu duha càháⁿ ñáyiú cuendá-í, te cùdǎ́ iní-í cuendá nchaa sá ndóhò-í, te cùdǎ́ tucu iní-í cuendá sá quidé ñàha ñáyiú xii-í, te cùdǎ́ tucu iní-í cuendá nchaa dava-gá sá ndóhò-í cuendá Xítohó Jesucristú. Te òré ñá túú ñihí ndéè-í te Xítohó Jesucristú chíndèè ñaha-gá xii-í ñihí ndéè-í.

Té Pǎblú ío sàni iní-dé cuendá cue ñáyiú xíndecu ichi Xítohó Jesucristú ndécú ñùú Còrintú

11 Te cùu-í dàtná ìⁿ téé ñá túú cùtnuní iní-xi sá dúhá càháⁿ váha-í cuendá-í, te ducaⁿ quide-í chi mee-ndo quide-ndo sá dúcáⁿ cǎháⁿ-í, dico mee-ndo tàú-ndó cǎháⁿ váha-ndo cuendá-í ní cùu. Te dava cue téé ío quide cahnu-güedé méé-güedé, te cǎhí-güedé sá Xítohó Jesucristú ní táuchíúⁿ-gǎ sá càháⁿ-güedé tnúhu-gá, dico yúhú cúnúu-gá-í dàcúúxí cuè téé-áⁿ cuéi ñá túú vèdana ná cùu-í ndécù-í ñuyíú-a.

12 Te cùtnàhá ní xíndecu ndìhì ñaha-í xii-ndo ío ní quide cahnu iní-í nándì sá ní yáha-í ní quide-í chiúⁿ Xítohó Jesucristú sá cúu-xí-ndó. Te ní chindee ñaha-gá xii-í ní quide-í títñí núú sǎ vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada te ní cuñúhu-ndo, te sá dúcáⁿ ñí chindee ñaha-gá xii-í ní cutnùnì iní-ndó sǎ yúhú cúu ndìsa-í ìⁿ ní cachí Xítohó Jesucristú sá càháⁿ-í tnúhu-gá.

13 Te yúhú ìⁿ-ni quide ndìhì ñaha-í xii-ndo ndìhì nchaa dava-gá cue ñáyiú ndècu ichi Xítohó Jesucristú, te dícó-ni sá yúhú ñá túú ní cuìnì-í taxi-ndo sǎ xínì ñùhu-í dàtná ní quide-í dava-gá-yu. Te núu ñá túú ní quide váha-í sá dúcáⁿ ñí quide-í ñá túú ní

cuìní-í chindee ñàha-ndo te chí cádá càhnu iní ñáhá xii-í.

14 Te vitna sa ndècu túha-í sá quíxì-í núú ndécú-ndó, te sá quíxí còto ñaha tucu-í xii-ndo cùu-xi xito cuu úní sá quíxì-í, te cuìní-í sá vǎ dándìhú-ndó ìní-ndó ndùcu-ndo sá táxì-ndó cùu xii-í, chí ñá díú xǎⁿ ndéé iní-í chí mee-ndo ndéé iní-í quixi-í. Te duha càháⁿ-í chí nchòhó xìní-ndó sǎ cuè téé cùu tátá sǎñaha-güedě sá cúú-xí cuè déhe-güedé te ñá díú cuè déhe-güedé sǎñaha-güedě sá cúú-xí mèe-güedé.

15 Te yúhú ío váha cùu iní-í dandòñuhu-í sá ndécú ndìhi-í nàcuáa ndacu-í chindee ñàha-í xii-ndo cùndecu váha-ndo sǎ cúú-xí Yǎ Ndiǒxí chí ío cùdí iní-í, te cuèi na cùu-í sá cuèndá-ndó, chí ío cùu iní ñáhà-í xii-ndo, te sá dúcáⁿ cùu iní ñáhà-í xii-ndo, te sànuu sá nchòhó ñá túú cùu iní ñáhá càvihi-ndo xii-í.

16 Te nàha-ndo sá ñà túú ní dándìhú-í iní-ndó nǎ taxi-ndo cùu xii-í, dico dava-ndo càchí-ndó sǎ ío váha ní xito-í nàcuáa ní quide-í nàcuáa ní dándàhú ñáhà-í xii-ndo.

17 Te chí càháⁿ te núu yúhú ní dándàhú ñáhà-í xii-ndo ndìhi cue téé ní tendaha-ǎ ní quixi coto ñaha xii-ndo.

18 Te ní cáháⁿ ndàhú-í núú tǎ Títú ndìhi núú ìngá tucu téé ndècu ndìhi-o ichi Xítóhó Jesucristú ní quixi coto ñaha-güedě xii-ndo. Te nchòhó cútnùní iní-ndó sǎ tǎ Títú ñá túú ní dándàhú ñáhà-dě xii-ndo, te ducaⁿ chí ìⁿ-ní sàni iní-ndí te ìⁿ-ní quide-ndí.

19 Te cudana te sàni iní-ndó sǎ sà dúhá càháⁿ-ndí te tàunihnu-ndí méé-ndí, dico ñá díú dùcaⁿ quee-xi

tnúhu càháⁿ-ndí, chi càháⁿ-ndí nàcuáa tàú-xi cáháⁿ-ndí chi ndècu ndìhi-ndí Xítóhó Jesucrìstú, te mee Yă Ndiõxí nánhá ndăá-gá nàcuáa ndùu tnúhu càháⁿ-ndí, te nchaa sá càháⁿ-ndí cúu-xí cuendá nchòhó cue ñáyiú ío cùu iní-ndí, te càháⁿ-ndí nàcuáa cundecu váha-ndo ìchi Xítóhó Jesucrìstú.

²⁰ Te ío sàni iní-í cuendá-ndó chi na cuáháⁿ te òré quixi-í quixi coto ñaha-ì xii-ndo, te ñá túú quide-ndo nacuáa cuu váha iní-í, te sá dúcáⁿ te yúhú cáháⁿ-í nàcuáa vá cúu vâha iní-ndó, te ducaⁿ ío sàni iní-í cuendá-ndó chi na cuáháⁿ òré quexìo-í te nàa-ndó, àdi ndecu-ndo ìchi cuédú íní, àdi cudééⁿ núú tnáhá-ndó, àdi ñá túú cùu ñⁿnuu-ndo ndecu-ndo, àdi cáháⁿ cuèhé-ndó cuendá tnàha ñáyiú-ndo núú chítú núú tàcá, àdi satnuhu tnaha-ndo, àdi quide cahnu-ndo mee-ndo, àdi quide dusaⁿ dóho tnàha-ndo.

²¹ Te ío sàni iní-í cuendá-ndó chi na cuáháⁿ òré quixi-í, te Yă Ndiõxí cada-gá te cucahaⁿ núu-í sá cuendá-ndó, te ío ndíhú iní-í cuendá-ndó te núu vátá dáñá-gă-ndó nchàa sá cuèhé sá dúhá ñí ngüíta-ndo quide-ndo ndéé sanduu, te vâi-ndo ní ngüíta-ndo dùcaⁿ quide-ndo, chi ndècu-ndo ìchi díí iní te nândi-gá nchaa sá cuèhé sá dúhá quide-ndo, te ducaⁿ ío ndíhú iní-í te núu vátá dáñá-gă-ndó nchàa xíăⁿ.

13

Tnúhu ndéé núú ñí ndìhi-ná

¹ Te sá quixì-í vitna núú ndécú-ndó cùu-xi xito cuu úní sá quixí còto ñaha-í xii-ndo. Te càchí tnúhu-í xii-ndo sã òré cundáá cuéchi-ndo te canehe

núu úú àdi úní ñáyiú cáháⁿ ndáá nàcuáa ndùu cuéchi-ndo.

² Te yúhú sa ní cáháⁿ-í dóho-ndo cŭtnàhá ní quixi-í ní quixi coto ñaha-ĩ xii-ndo xìto cuu úú, te ñiu-ni ducaⁿ càháⁿ tucu-í dóho-ndo vitna vátá quixi tucu-gá-í quixi coto ñaha-ĩ xii-ndo. Te nchòhó ñáyiú ní cunduu ñi ngúita quide nchaa sá cuéhé sá dúhá, tenáa ñáhà-í xii-ndo òré quexio-í te núu vátá dáñá-gã-ndó nchaa sá cuéhé sá dúhá quide-ndo te tnàhá nchaa dava-gá-ndó tènáa ñáhà-í xii-ndo.

³ Te nchòhó cuíní-ndó quíní-ndó núu ndáá sá quidè-í núu Xítohó Jesucristú càháⁿ-í yuhu-gá, dico dàvá-áⁿ cutnùní ndáá iní-ndó. Te Xítohó Jesucristú quidé-gã nàcuáa cutnùní iní-ndó sã ïo càhnu cuu-gá te ñá túú quide-gá dàtná quidé ìⁿ ñáyiú ñá túú ñihí ndéé cùndecu.

⁴ Te Xítohó Jesucristú ní ndoho-gá dàtná ìⁿ ñáyiú ñá túú ñihí ndéé cùndecu, chi ní sahani ñaha-güedě xii-gá núu cùrúxí dico mee Yã Ndiõxí ní quide-gá ní ñihí ndéé Xítohó Jesucristú ní ndoto-gá ndécú-gã vitna, te tnàhá nchúhú tucu ducaⁿ yãha-ndí ñá túú ñihí ndéé-ndĩ cundecu-ndí, dico mee Yã Ndiõxí chíndèe ñaha-gá xii-ndí ñihí ndéé-ndĩ ndécú-ndĩ cuendá sá ndécú ndìhi-ndí Xítohó Jesucristú, te xiãⁿ núu ndàcu-ndí quidé-ndĩ nàcuáa tàú-xi cunduu sá cúú-xí-ndó.

⁵ Te chí cádá cuendá váha te núu ndisa sá sàndáá iní-ndó tnùhu Xítohó Jesucristú, te núu ndáá sá ndécú-ndó ìchi-gá te cùtnuní iní-ndó sã ndécú-ndó ndìhi-gá.

⁶ Te cuíní-ndí sá nchòhó cutnùní ndáá iní-ndó sã nchúhú ndécú ndìhi ndisa-ndí Xítohó Jesucristú.

7 Te nchúhú càháⁿ ndihí-ndí Yă Ndiöxí cuendá-ndó cuendá sá vă cádá-ndó ñi ìⁿ sá cuèhé sá dúhá, te vá cání ìní-ndó sá sá dúcáⁿ càháⁿ ndihí-ndí-gá cuendá-ndó, te cuìní-ndí sá nchòhó cutnùní ìní-ndó sá nchùhú ío ndècu yiñuhu-ndí núú-gă, te ñáhá chi càháⁿ ndihí-ndí-gá cuendá-ndó chi cuìní-ndí sá nchòhó cada váha-ndo cùndecu-ndo cuéi sàni ìní-ndó sá nchùhú cúú-ndí cue téé ñá túú ndècu yiñuhu núú-gă.

8 Te nchúhú mee-ni càháⁿ váha-ndí cuendá tnúhu ndáá tnúhu Yă Ndiöxí, te ñá túú càháⁿ-ndí ìⁿ tnúhu sá ñà túú tàú-xi cáháⁿ-ndí cuendá tnúhu-áⁿ.

9 Te cùdí ìní-ndí sá ñà túú-gă xíní ñùhu-xi cada-ndí nàcuáa níhí ndéé-ndí tenáá ñáhá-ndí xii-ndo cáháⁿ-ndí dóho-ndo, chi nchòhó sa ní níhí ndéé-ndó ndècu-ndo ichi-gá. Te nchúhú càháⁿ ndihí-ndí Yă Ndiöxí cuendá-ndó cuendá sá nchòhó cundáá-ndó cùndecu-ndo ñá túú-gă ná cumání-ndó núú-gă.

10 Te xíáⁿ núu duha ndùu nchaa tnúhu tèe-í núú tütú-a daquixi-í ndaha-ndo vitna ñá túú ndècu ndihí ñaha-í xii-ndo, cuendá sá òré ná cùndecu ndihí ñaha-í xii-ndo te vá ío níhí cáháⁿ-í dóho-ndo nàcuáa ndùu tnúhu ndee ìní ní taxi Xítóhó Jesucristú ndécú ndihí-í, chi ní taxi-gá tnúhu ndee ìní xii-í nàcuáa canu ichi ñaha-í xii-ndo cuíta cuehnu nihnu-ndo ichi-gá quíhíⁿ, te ñá díú cuendá sá cánùichi ñaha-í xii-ndo cuíta nihnu-ndo.

11 Te vitna nchaa nchòhó ñáyiú ndècu ndihí-ndí ichi Xítóhó Jesucristú ío quíde ndee ìní ñáhá-ndí xii-ndo, te ío chí ndúcú nàcuáa cada-ndo cundáá-ndó núú Yă Ndiöxí cuendá sá ñà túú tnàhí-gá ná cùmání-ndó núú-gă, te ndee ndèe cada

iní-ndó cùndecu-ndo, te chí cúú ìⁿnuu cundecu ndihì tñaha, te ducaⁿ te Yá Ndiöxí cundecu ndihì ñaha-gă xii-ndo chí ío cùu iní ñáhá-gă xii-o, te diu-gá quidé-gă ío váha cùu iní-ó ndècu-o.

¹² Te ndihì tnúhu yiñùhu chí cádá ndèe iní tnáhá.

¹³ Te nchaa ñáyiú cùu cuendá Yă Ndiöxí ndécú ìha quide ndee iní ñáhă-yu xii-ndo.

¹⁴ Te xicáⁿ táhú-ndí núú Xítohó Jesucristú sá ìo na chìndee chítúu ñaha-gă xii-ndo. Te mee Yă Ndiöxí ná cádá-gă nàcuáa cutnùní iní-ndó să ìo cùu iní ñáhá-gă xii-ndo, te Espíritú-gá cundee cùu cahnu iní-ndó cùndecu-ndo. Te ducaⁿ na cùnduu. Te ío chí cádá ndèe iní-nă vitna.

Tnúhu ní cáháⁿ yá ndiöxí xito cùu uú
New Testament in Mixtec, Peñoles (MX:mil:Mixtec,
Peñoles)

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Peñoles

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Peñoles [mil], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Peñoles

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

872f7754-0986-5ecd-a059-925a708a6939